

ความขัดแย้งระหว่างพรรคการเมือง

การเมืองมีความสำคัญอย่างแจ่มชัด เพราะเป็น เรื่องที่มีผลถึงส่วนรวม และมีผลถึง การต่อสู้แข่งขัน เพื่อรักษาผลประโยชน์ของแต่ละคนแต่ละกลุ่ม หรือเพื่อสนับสนุนความ คิดความเชื่อเฉพาะคนเฉพาะกลุ่มด้วย ทั้งนี้เพราะ คนทุกคนในสังคมหนึ่ง ๆ นั้น ไม่ ได้มีความคิดความ เชื่อหรือผลประโยชน์สอดคล้องกันเสมอไป

การเมืองเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและผลประโยชน์ ซึ่งจะบังเกิดขึ้นกับหน่วย ของสังคมทุกหนแห่ง การเมืองมีหลายระดับ ขึ้นกับขอบเขตของชุมชนที่เกี่ยวข้อง

การเมืองระดับเล็กที่สุดในประเทศไทย คือระดับหมู่บ้าน เพราะเป็นสังคมกลุ่มย่อย ที่สุดที่มีตำแหน่งหรือหน่วยงานสาธารณะ คือ ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกของ คณะกรรมการหมู่บ้าน หรือตัวผู้ใหญ่บ้านได้มาจากความเห็นชอบของคนในหมู่บ้าน การเลือกตัว บุคคลเข้าเป็นสมาชิกในคณะกรรมการย่อย ๆ กลุ่มต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ก็เป็นการดำเนินการทาง การเมืองด้วย

การเมืองระดับสูงขึ้นไปอีกคือ ระดับตำบล เพราะมีการเลือกตั้งกำนันและสมาชิกบางคน ในสภาตำบล นอกจากนี้สมาชิกส่วนใหญ่ในสภาตำบล เช่น ผู้ใหญ่บ้านก็เป็นตำแหน่งที่ได้มาจาก การเลือกตั้ง คือเป็นตัวแทนของประชาชนจากหมู่บ้านต่าง ๆ

ในระดับอำเภอ ไม่มีลักษณะการเมืองเด่นชัดที่ครอบคลุมทั้งอำเภอ แต่มีการเมืองย่อย ในรูปเทศบาลหรือสุขาภิบาล เฉพาะที่มีการเลือกตั้งบุคคล เข้าไปทำหน้าที่ในเทศบาลหรือสุขาภิบาล นั้น ๆ โดยทั่วไปตำแหน่งในสุขาภิบาลยังไม่มีลักษณะการเมืองนัก เพราะยังใช้ข้าราชการประจำอยู่ แต่เทศบาลประกอบด้วยคนที่ได้รับเลือกมาทำหน้าที่ตัดสินใจหรือดำเนินการสาธารณะ จึงเป็น เรื่องที่การเมืองเข้าเกี่ยวข้อง

การเมืองอีกระดับหนึ่ง คือ ระดับจังหวัด ซึ่งมีหน่วยงานสาธารณะได้มาจากการ เลือกตั้งอีก 2 หน่วยงานสำคัญ คือ เทศบาล และสภาจังหวัด คณะเทศมนตรีและสมาชิกสภา เทศบาลเมือง หรือนครของแต่ละแห่ง และสมาชิกสภาจังหวัดนั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ให้ทำหน้าที่เพื่อประชาชน การเลือกตั้งบุคคลเหล่านี้เข้าดำรงตำแหน่งเป็นการกระทำทางการเมือง

และการตัดสินใจหรือการดำเนินนโยบายของบุคคล หรือหน่วยงานสาธารณะก็เป็นเรื่องการเมือง เช่นเดียวกัน

เมื่อก้าวพ้นระดับจังหวัดขึ้นสู่ระดับชาติ ก็มีตำแหน่งและหน่วยงานสาธารณะมากขึ้น และซับซ้อนยิ่งขึ้น กับมีลักษณะเป็นทางการมากขึ้นด้วย

ในระดับชาตินี้ มีหน่วยงานและตำแหน่งทางการเมืองมากมาย บางตำแหน่งเป็นตำแหน่งที่ได้จากการเลือกตั้งของประชาชน เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือได้มาจากการยินยอมพร้อมใจของตัวแทนประชาชน เช่น ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือแม้แต่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี เป็นต้น (34 : 234)

การเมืองในทุกระดับจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญที่สุดก็คือ การเมืองในทุกระดับตั้งแต่ระดับตำบลหมู่บ้าน ไปจนถึงการเมืองระดับชาตินั้น ล้วนแต่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประชาชนในชุมชนทั้งสิ้น กล่าวคือ ไม่ว่าจะมีการเลือกตั้งในระดับใดก็ตาม ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ยังคงเป็นบุคคลในกลุ่มเดิมนั่นเอง

นอกจากนี้บรรดานักการเมืองในระดับต่าง ๆ ก็มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดอีกด้วย กล่าวคือ นักการเมืองในระดับต่างจะเป็นฐานของนักการเมืองระดับสูงขึ้นไป ในลักษณะที่เรียกว่า ห้วคระแนม และในขณะเดียวกันนักการเมืองในระดับสูงก็เป็นผู้นำของนักการเมืองในระดับล่าง โดยมีองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมของนักการเมืองในระดับต่าง ๆ ซึ่งเรียกว่า พรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในขั้นตอนของกระบวนการทางการเมือง พรรคการเมืองมีส่วนที่จะสนับสนุนและเสริมสร้างหรือทำลายระบอบการปกครองได้เป็นอย่างมาก เหตุว่าพรรคการเมืองหมายถึงคณะหรือสมาคมซึ่งบุคคลที่รวมกันอยู่นั้นได้ตกลงกันถึงหลักการ อำนวยการปกครอง (principles of government) กลุ่มของเอกชนที่มีผลประโยชน์คล้ายคลึงกัน และมีความต้องการอย่างเดียวกันได้รวมกันขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะเข้าควบคุมและกำหนดนโยบายของรัฐ โดยการเอาชนะในการเลือกตั้ง การออกกฎหมาย และการบริหาร (53 : 187)

กิจกรรมทางการเมืองที่มีความสำคัญที่สุดของพรรคการเมืองไทยก็คือ การเลือกตั้ง เนื่องจากเป็นการเข้าสู่อำนาจโดยมีความถูกต้องชอบธรรม สิ่งที่มีความจำเป็นในกระบวนการเลือกตั้งทุกครั้งได้แก่ ฐานคะแนนเสียง ซึ่งจะเป็นสิ่งชี้ขาดผลของการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ว่าพรรคการเมืองใด หรือผู้สมัครคนใดจะได้รับการเลือกตั้ง

ดังนั้น จึง เป็น เรื่องปกติธรรมดา หรือเป็นธรรมชาติของพรรคการเมือง ในการที่พยายามกระทำทุกวิถีทาง เพื่อที่จะสร้าง เสริมหรือขยายฐานคะแนนเสียงของพรรคออกไปให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการสร้างความนิยมในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนที่จะมีการเลือกตั้ง แต่ทั้งนี้ก็ได้หมายความว่า พรรคการเมืองจะทำการณรงค์หาเสียงเพียงแต่เฉพาะช่วงที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น ตรงกันข้ามพรรคการเมือง หรือนักการเมืองส่วนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่หรือชุมชนชนบท จะมีการหาความนิยมเป็นระยะ ๆ เพื่อการสร้าง ความผูกพันใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ เป็นสำคัญ ก่อให้เกิดความ เชื่อถือศรัทธาคู่พรรคการเมือง และผู้สมัครรับ เลือกตั้งได้ในที่สุด

การสร้างความนิยมทางการเมืองผ่านกระบวนการพัฒนาโดยผู้บริหารเทศบาลเมือง นครศรีธรรมราช

วิธีการสร้างความนิยมทางการเมือง (political popularlity) วิธีหนึ่ง ของบรรดานักการเมืองภายในชุมชน ก็คือ "การพัฒนาชุมชน" (community development) ซึ่งเป็นการสร้างความเจริญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ภายในพื้นที่ นอกจากนั้นก็ยังเป็นการแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นอย่างตรงจุดตรงประเด็น อันจะนำมาซึ่งความผูกพันกับประชาชนอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยก่อให้เกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธา คือนักการเมืองในระดับท้องถิ่น หรือผู้ปกครองที่ทำหน้าที่บริหารงานในพื้นที่นั้น ๆ

สำหรับในกรณีของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ผู้บริหารเทศบาล (คณะเทศมนตรี) มีฐานะ เป็นกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ที่จะต้องทำการพัฒนาชุมชนในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ก็เพื่อแสวงหาความนิยมทางการเมืองจากประชาชน ในการที่จะได้รับการเลือกตั้งเข้ามาอีก ในสมัยหน้า

โดยทั่วไปแล้ว เทศบาลเมืองทุกแห่งจะมีหน้าที่ในการให้บริการประชาชน และ สร้างความ เจริญก้าวหน้าให้กับชุมชนในเขต เทศบาล เมือง ทั้งนี้ก็ เป็นไปตามพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ.2498 มาตรา 53, 54 ได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาล เมือง

สำหรับเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ได้มีการวิเคราะห์และประเมินถึงสภาพปัญหา โดยส่วนรวม ของเทศบาลว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพเศรษฐกิจภายในเขตเทศบาลยังไม่ดีพอ
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควร
3. การคมนาคมขนส่งภายในเขตเทศบาลยังไม่คล่องตัว
4. ความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชนสูง
5. การให้บริการด้านสาธารณสุขยังไม่ดีพอ
6. การพัฒนาการคลังของเทศบาลยังไม่ดีเท่าที่ควร ขาดแคลนบุคลากร
7. การพัฒนาการเมืองยังไม่ดีพอ
8. การประชาสัมพันธ์ของเทศบาลไม่มีประสิทธิภาพ
9. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของประชาชนยังไม่เพียงพอ
10. คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนยังไม่ดีพอ
11. เครื่องมือเครื่องใช้และน้ำที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยไม่เพียงพอ
13. ระบบการระบายน้ำและสิ่งโสโครกในเขตเทศบาลยังไม่ดีพอ
14. ระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลยังไม่ดีพอ
15. การให้บริการด้านไฟฟ้าสาธารณะในเขตเทศบาลไม่ดีพอและทั่วถึง
16. ที่พักของฝ่ายป้องกันและสถานที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล บางกอง/ฝ่าย

ไม่เพียงพอ (15 : 78)

เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ระยะปานกลางปี พ.ศ. 2530-2534 ขึ้น โดยจะเป็นแผนพัฒนาเทศบาลที่มุ่งเน้นแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันจะตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยมีนโยบายของผู้บริหารของเทศบาล รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพและข้อจำกัดของเทศบาลไปพร้อม ๆ กัน จึงเป็นการวางแนวทางการพัฒนาของเทศบาลให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน ในระยะ 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2530-2534 โดยการระดมสรรพกำลังที่มีอยู่ทั้งหมดของเทศบาล เพื่อให้การพัฒนาเทศบาล เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฉบับนี้ (15 : 94) โดยมีนโยบายการพัฒนา โดยส่วนรวม ดังนี้

1. ถนน ตรอก ซอย ลาดยางหมด ระบบการจราจรจากถนนราชดำเนิน ออกถนนพัฒนาการ ปรับปรุงถนนราชดำเนินให้เป็นถนนประเภทสวยงาม มีเกาะกลาง ปลุกต้นไม้ดอกไฟฟ้าสว่างไสว มีฟุตบอลสองข้างถนน และต้นไม้ประดับบนฟุตบอลเป็นระยะตลอดแนว
2. ระบบการระบายนํ้า ปรับปรุงท่อระบายนํ้าใหม่ให้เป็นขนาดใหญ่ทั้งหมดข้างถนนราชดำเนิน ท่อระบายนํ้าอยู่ใต้ฟุตบอล จัดระบบระบายนํ้าแบบครอบคลุมทั้งเมือง และแบบท่อระบายนํ้าต้องสะดวกต่อการบำรุงรักษา และมีระบบการระบายนํ้าที่ดีภายในเมือง
3. ไฟฟ้าจะต้องสว่างไสวทั้งเมือง ทั้งถนนใหญ่และทุกตรอกซอย
4. มีส่วนสาธารณะ สวนหย่อมเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนของชนทุกชุมชน เช่น สวนสาธารณะทุ่งท่าลาด สวนหย่อมโรงเรียนเทศบาล สวนหย่อมหน้าพิพิธภัณฑ์ สวนหย่อมตรอกหัวไทร สวนหย่อมปากตรอกหัว สวนหย่อมข้างศูนย์เยาวชนคูขวาง สวนหย่อมหน้าสถานีรถไฟ เป็นต้น
5. จัดให้มีศูนย์เยาวชน เพื่อดำเนินการดูแลเยาวชน มีอาคารศูนย์เยาวชนเป็นที่ออกกำลังกายของประชาชน
6. เยาวชนในเขตจะต้องปราศจากยาเสพติด อดามุขค่าง ๆ มีสุขภาพพลานามัยดี
7. ประชาชนในเขตจะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น โดยพร้อมเพียงกัน ร่วมกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง ร่วมกันในกิจกรรมกับเทศบาลมากขึ้น
8. เด็กในเขตเทศบาลทุกคน จะมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามความสามารถของสมอง ไม่ว่าจะมาจากครอบครัวยากจน หรือมีปัญหาอย่างไรใด เทศบาลต้องเข้าอุ้มชูทุกทาง และพัฒนาทุกทางให้การศึกษารองโรงเรียนเทศบาลมีคุณภาพสูงสุด
9. คนในเขตเทศบาลจะมีงานทำ มีอาชีพสุจริต มีรายได้ตามสมควรแก่อัตตภาพ
10. พัฒนาการสาธารณสุข ให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเขตเทศบาลมากที่สุด (15 : 94)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว จะพบว่าแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช มีการจำแนกออกได้เป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

โดยทั่วไปแล้ว เทศบาลเมืองทุกแห่งจะต้องมีหน้าที่ในการให้บริการประชาชน และ
สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับชุมชนในเขตเทศบาลเมือง ทั้งนี้ก็เป็นไปตามพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 53, 54 ได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาลเมือง

สำหรับ เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ได้มีการวิเคราะห์และประเมินถึงสภาพปัญหา
โดยส่วนรวม ของเทศบาลว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพเศรษฐกิจภายในเขตเทศบาลยังไม่ได้พอ
2. การพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ได้ เท่าที่ควร
3. การคมนาคมขนส่งภายในเขตเทศบาลยังไม่คล่องตัว
4. ความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชนสูง
5. การให้บริการด้านสาธารณสุขยังไม่ได้พอ
6. การพัฒนาการคลังของเทศบาลยังไม่ได้ เท่าที่ควร ขาดแคลนบุคลากร
7. การพัฒนาการเมืองยังไม่ได้พอ
8. การประชาสัมพันธ์ของเทศบาล ไม่มีประสิทธิภาพ
9. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของประชาชนยังไม่เพียงพอ
10. คุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนยังไม่ได้พอ
11. เครื่องมือเครื่องใช้และน้ำที่ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยไม่เพียงพอ
12. การใช้ที่ดินในเขตเทศบาลยังไม่มีประสิทธิภาพ
13. ระบบการระบายน้ำและสิ่งโสโครกในเขตเทศบาลยังไม่ได้พอ
14. ระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลยังไม่ได้พอ
15. การให้บริการด้านไฟฟ้าสาธารณะในเขตเทศบาล ไม่ได้พอและทั่วถึง
16. ที่พักของฝ่ายป้องกันและสถานที่ปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล บางกอง/ฝ่าย

ไม่เพียงพอ (15 : 78)

เพื่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้จัดทำแผน
พัฒนาเทศบาล ระยะปานกลาง ปี พ.ศ. 2530-2534 ขึ้น โดยจะเป็นแผนพัฒนาเทศบาล
ที่มุ่งเน้นแก้ไข้ปัญหาของเทศบาล อันจะตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยยึดนโยบาย
ของผู้บริหารของเทศบาล รวมทั้งคำนึงถึงถึงศักยภาพและข้อจำกัดของเทศบาลไปพร้อม ๆ กัน
จึงเป็นการวางแนวทางการพัฒนาของเทศบาลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ในระยะ 5 ปี

ตั้งแต่ พ.ศ. 2530-2534 โดยการระดมสรรพกำลังที่มีอยู่ทั้งหมดของเทศบาล เพื่อให้การพัฒนาเทศบาลเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฉบับนี้ (15 : 94) โดยมีนโยบายการพัฒนาโดยส่วนรวม ดังนี้

1. ถนน ตรอก ซอย ลาดยางหมด ระบบการจราจรจากถนนราชดำเนิน ออกถนนพัฒนาการ ปรับปรุงถนนราชดำเนินให้เป็นถนนประเภทสวยงาม มีเกาะกลาง ปลุกต้นไม้ดอก ไฟฟ้าสว่างไสว มีพุดบาทสองข้างถนน และต้นไม้ประดับบนพุดบาทเป็นระยะตลอดแนว
2. ระบบการระบายน้ำ ปรับปรุงท่อระบายน้ำใหม่ให้เป็นขนาดใหญ่ทั้งสองข้างถนนราชดำเนิน ท่อระบายน้ำอยู่ใต้พุดบาท จัดระบบระบายน้ำแบบครอบคลุมทั้งเมือง และแบบท่อระบายน้ำต้องสะดวกต่อการบำรุงรักษา และมีระบบการระบายน้ำที่ดีภายในเมือง
3. ไฟฟ้าจะต้องสว่างไสวทั้งเมือง ทั้งถนนใหญ่และทุกตรอกซอย
4. มีส่วนสาธารณะ สวนหย่อมเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนของชนทุกชุมชน เช่น สวนสาธารณะทุ่งท่าลาด สวนหย่อมโรงเรียนเทศบาล สวนหย่อมหน้าพิพิธภัณฑ์ สวนหย่อมตรอกหัวไทร สวนหย่อมปากตรอกหัว สวนหย่อมข้างศูนย์เยาวชนคูขวาง สวนหย่อมหน้าสถานีรถไฟ เป็นต้น
5. จัดให้มีศูนย์เยาวชน เพื่อดำเนินการดูแลเยาวชน มีอาคารศูนย์เยาวชน เป็นที่ออกกำลังกายของประชาชน
6. เยาวชนในเขตจะต้องปราศจากยาเสพติด อบายมุขต่าง ๆ มีสุขภาพพลานามัยดี
7. ประชาชนในเขตจะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น โดยพร้อมเพรียงกัน ร่วมกันรักษาความสะอาดของบ้านเมือง ร่วมกันในกิจกรรมกับเทศบาลมากขึ้น
8. เด็กในเขตเทศบาลทุกคน จะมีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามความสามารถของสมอง ไม่ว่าจะมาจากครอบครัวยากจน หรือมีปัญหาอย่างไรใด เทศบาลต้องเข้าจับชูทุกทาง และพัฒนาทุกทางให้การศึกษารองโรงเรียนเทศบาลมีคุณภาพสูงสุด
9. คนในเขตเทศบาลจะมีงานทำ มีอาชีพสุจริต มีรายได้ตามสมควรแก่ศักยภาพ
10. พัฒนาการสาธารณสุข ให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในเขตเทศบาลมากที่สุด (15 : 94)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้ว จะพบว่าแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช มีการจำแนกออกได้เป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาสาขาโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 ปรับปรุงถนนเดิมที่ชำรุด ชรุขระ เป็นถนนแอสฟัลท์ติก และคอนกรีต
- 1.2 ก่อสร้างลาดยางแอสฟัลท์บนถนนลูกรังเดิม
- 1.3 ขยายสะพานที่คับแคบให้กว้างขึ้น เพื่อให้การจราจรเป็นไปด้วยดี
- 1.4 ก่อสร้างสะพานขึ้นใหม่
- 1.5 ติดตั้งไฟสาธารณะ ตามสี่แยกคอกซอยที่ยังไม่มีไฟฟ้าและติดตั้งสวิทช์

เปิด-เปิด หม้อแปลงไฟ ในเขตเทศบาล และมีรถกระเช้าไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

- 1.6 สนับสนุนให้มีการใช้ พ.ร.บ. ผังเมืองรวมในเขตเทศบาล เพื่อควบคุมการใช้

ที่ดินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 1.7 ทาแหล่งน้ำดิบ และเปลี่ยนท่อเมนประปา พร้อมกับเปลี่ยนอุปกรณ์ต่าง ๆ

ที่ชำรุด

- 1.8 ปรับปรุงก่อสร้างสวนหย่อม เพิ่มขึ้น
- 1.9 ก่อสร้างสวนสาธารณะเพิ่มขึ้น

2. แนวทางการพัฒนาสาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

- 2.1 สนับสนุนส่งเสริมอำนวยความสะดวกในการลงทุนภาคเอกชน
- 2.2 ส่งเสริมอาชีพของประชาชน
- 2.3 ปรับปรุงการบริการด้านการท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวในเขตเทศบาล

3. แนวทางการพัฒนาสาขาพัฒนาด้านสังคม

3.1 ส่งเสริมและจัดระบบสาธารณสุขมูลฐาน โดยให้มีอาสาสมัครสาธารณสุข
ในชุมชนแออัด และชุมชนชานเมือง และดำเนินการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน ตามเป้าหมายและ

ขั้นตอน

- 3.2 ส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพบริการภาคเอกชน เช่น ร้านขายยา คลินิก

และโรงพยาบาลเอกชน

- 3.3 ปรับปรุงการสุขภาพบาล และสิ่งแวดล้อม ทั้งโดยเทศบาลผ่านทางชุมชน

และการสาธารณสุขมูลฐาน

- 3.4 ปรับปรุงคุณภาพการรักษาพยาบาลของศูนย์บริการสาธารณสุข
- 3.5 ปรับปรุงการส่งเสริมสุขภาพของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ
- 3.6 ปรับปรุงการควบคุมและป้องกันโรค

3.7 ปรับปรุงการสุศึกษา การสื่อสารกับประชาชน และกระตุ้นเจ้าหน้าที่บรรดา
เป้าหมายในหลายรูปแบบ

3.8 ขออัตราเพิ่มสำหรับแพทย์ พยาบาล และบุคลากร ทางด้านวิทยาศาสตร์
การแพทย์ที่จำเป็นเร่งด่วน

3.9 จัดตั้งคลินิกพิเศษ เช่น คลินิกโรระบบหัวใจและหลอดเลือด ระบบ
จิตและประสาท บำบัดยาเสพติด คนชรา คนพิการและปัญญาอ่อน เป็นต้น

3.10 สนับสนุนให้มีแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและการันทนาการ

3.11 ศึกษาระบบข้อมูลสาธารณสุขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเป็นตัวอย่าง

3.12 จัดวางระบบและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลทางสาธารณสุขพร้อมเครือข่าย

3.13 นำเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในระบบข้อมูลข่าวสารสาธารณสุข

3.14 ให้มีนักวิชาการสาธารณสุข เป็นผู้ทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์ตลอดจนการ
วางแผนงาน

3.15 ดำเนินงานทันตอนามัย โดยการส่งเสริมงานทันตกรรมป้องกัน และ
ทันตศึกษาในโรงเรียน

3.16 จัดตั้งหน่วยทันตกรรมขึ้นในศูนย์บริการสาธารณสุข

3.17 เปิดหน่วยฝากครรภ์ขึ้น ณ ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล

3.18 ประสานกับทุกหน่วยบริการที่ทำงานด้านการฝากครรภ์ด้านบริการและรายงาน

3.19 ตรวจสอบและเยี่ยมบ้านโดย อ.ส.บ. หรือชุมชน ตลอดจนพนักงานเทศบาล

เมื่อพบผู้ตั้งครรภ์ให้นำมาฝากครรภ์ทันที

3.20 มีระบบการติดตามและตรวจสอบที่รัดกุมมีประสิทธิภาพ

3.21 ทำการเยี่ยมบ้านทุกรายที่มีการคลอดบุตร

3.22 ติดตามผลและดูแลให้ทุกรายได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันครบถ้วน

3.23 ให้การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคทั่วไป สำหรับรายที่ยังไม่ได้รับตามกำหนด

3.24 ส่งเสริมงานโภชนาการและอื่น ๆ ผ่านทางงานสาธารณสุขมูลฐาน งานอนามัย

โรงเรียน และงานส่งเสริมสุขภาพ

3.25 จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนขึ้น เพื่อรองรับเด็กเล็กจากชุมชนแออัด

3.26 ให้เด็กฝึกหัดตนเองเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขรุ่นเยาว์

- 3.27 จัดหารถยนต์ล้างดูระบายน้ำ และจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอแก่การล้างดู
ระบายน้ำ
- 3.28 ขุดลอกคูคลองในเขตเทศบาลให้นำไหลได้สะดวก
- 3.29 ก่อสร้างโรงงานกำจัดน้ำเสีย เพื่อกำจัดน้ำเสียจากครัวเรือนก่อนที่จะ
ทิ้งลงคลอง
- 3.30 เพิ่มรถยนต์ดูดอุจจาระ และบุคลากร
- 3.31 เพิ่มรถยนต์เก็บขยะ และบุคลากร
- 3.32 จัดหาพื้นที่เก็บขยะเพิ่มเติมเพื่อรองรับขยะที่มีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ
- 3.33 จัดตั้งโรงงานกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล
- 3.34 ตรวจสอบด้านการสุขาภิบาล ตลาดสดอย่างใกล้ชิดและดำเนินการตามกฎหมาย
แก่ผู้ฝ่าฝืนเทศบัญญัติ
- 3.35 ดำเนินตามกฎหมายแก่ผู้นำสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เข้ามาจำหน่ายในเขต
เทศบาลอย่างเด็ดขาด
- 3.36 รมรงค์ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการสุขาภิบาล
- 3.37 มีการปรับปรุงบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับเทคนิคการสอนนักเรียน และ
อบรมวิชาชีพเศษอยู่บ่อย ๆ
- 3.38 ให้มีสื่อการเรียนการสอนครบถ้วนทุกวิชา
- 3.39 ผู้บริหารหมั่นออกตรวจสอบ แนะนำครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด
- 3.40 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน
- 3.41 จัดให้มีห้องพิเศษในโรงเรียน และปรับปรุงอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม
ในโรงเรียนให้เหมาะสม
- 3.42 มีการพัฒนาเทคนิค : ทักษะในการสอนนักเรียนอยู่เสมอ
- 3.43 จัดให้มีขึ้นเด็กก่อนวัยเรียน
- 3.44 มีการทดสอบและประเมินผลความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนอยู่เสมอ
- 3.45 จัดสร้างศูนย์เอกชนให้เป็นที่ออกกำลังกายของเยาวชน
- 3.46 จัดให้มีกิจกรรมทางด้านสหนาการบ่อยครั้ง
- 3.47 สนับสนุนด้านอุปกรณ์การศึกษาแก่เยาวชนในศูนย์เยาวชนบ่อย ๆ ตามชุมชนต่าง ๆ

8 ศูนย์ คือ ศูนย์มะขามชุม ศูนย์หน้าสถานีรถไฟ ศูนย์ท่าโพธิ์ ศูนย์คูขวาง ศูนย์เพชรจริก
ศูนย์ท้าวโคตร ศูนย์หัวถนน ศูนย์จำปาหอม ศูนย์มเหยงคณ์

3.48 สนับสนุนและจัดงานประเพณีในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

3.49 จัดให้มีการเปิดสอนโรงเรียนศาสนาวันอาทิตย์ในโรงเรียนเทศบาล

14. แนวทางการพัฒนาสาขาพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

4.1 จัดทามูลสารที่ใช้ในการบริหารงานในหน่วยงานให้เพียงพอ

4.2 จัดทามูลสารที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้น

4.3 ปรับปรุงระบบแผนที่ภาษีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.4 ให้มีการออกเก็บภาษีนอกสำนักงาน

4.5 ผู้บริหารของเทศบาล ออกพบปะประชาชนเดือนละครั้ง

4.6 จัดหาคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม เพื่อใช้เก็บข้อมูลของผู้ชำระภาษี

4.7 จัดสร้างอาคาร 3 ชั้น เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานของกองการประปา กอง

การศึกษา ฝ่ายพัสดุ

4.8 จัดหาอุปกรณ์อย่างเพียงพอที่จะใช้ในการจัดเก็บภาษี

4.9 จัดทำจุลสาร หนังสือพิมพ์ข่าวเทศบาลรายเดือนหรือรายสัปดาห์

4.10 ทำศูนย์กระจายข่าวในเขตเทศบาล 50 จุด ทั่วเขตเทศบาล

4.11 จัดตั้งทีมงานประชาสัมพันธ์ของเทศบาล พร้อมขอกำหนดตำแหน่งนักวิชาการ

ประชาสัมพันธ์

4.12 จัดหารดับเพลิงเพิ่ม 2 คัน พร้อมกับติดตั้งแหล่งน้ำประปา เพื่อการดับเพลิง

25 จุด ทั่วเขตเทศบาล

4.13 จัดตั้งกรรมการชวยในเขตเทศบาลเพิ่มขึ้น

4.14 ให้ความรู้และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งทุกระดับ

4.15 เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ประชาชนได้จัดขึ้นทุกชุมชน

4.16 ให้ความสนใจในปัญหา รับทราบความคิดเห็นของประชาชนอยู่ตลอดเวลา

4.17 ส่งเสริมการปฏิบัติงานของยามท้องถิ่นมากขึ้น

4.18 สนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจสายตรวจในเขตเทศบาล

4.19 ขุดลอกคลอง และกำจัด ผักตบชวาในเขตเทศบาล (15 : 95-96, 98-101)

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาในเขตพื้นที่ที่จะมีการขยายออกไปนั้น ก็ปรากฏว่า เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในอาณัติบริเวณที่มีการขยายเขตไว้ล่วงหน้า กล่าวคือ

1. ปรับปรุงถนนหนทางที่เป็นหลุมเป็นบ่อ และยังไม่ได้มาตรฐาน
2. ควบคุมการปลูกสร้างอาคาร ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคารและเทศบัญญัติ

ควบคุมอาคาร

3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข และบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษา

คนเจ็บไข้

5. จัดให้มีการบริการด้านสาธารณสุขโลก เช่น ไฟฟ้า ประปา
6. จัดการและควบคุมด้านการตลาด
7. ทำการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและรักษาความสะอาด เรียบร้อยของท้องถิ่น
8. จัดให้มีสวนสาธารณะ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน
9. จัดให้มีสถานที่สำหรับการกีฬา และการพลศึกษา
10. จัดให้มีการรักษาความสะอาดของถนนหนทางที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัด

ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล (54 : 11-2)

ในรายละเอียดนั้น เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้กำหนดโครงการและสถานที่ดำเนินการตามแนวทางที่ได้มีการกำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น โดยทางเทศบาลจะดำเนินการ ดังนี้ (54 : 12-3)

1. ทำการขยายประปาออกไปที่ตลาดหัวอิฐ และย่านพักอาศัยโดยรอบที่ได้ขยายเขตออกไป

2. ทำการปรับปรุงถนนหนทาง การระบายน้ำที่เชื่อมกับทางหลวงจังหวัด หมายเลข 4016 ตอนนครศรีธรรมราช-บ้านศาล และทางหลวงจังหวัด หมายเลข 4017 ตอนนครศรีธรรมราช-เชียรใหญ่ และทางหลวงจังหวัด หมายเลข 4012 ตอนนครศรีธรรมราช-ท่าแพ

3. ทำการควบคุมตรวจสอบในการปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน ตลอดจนควบคุมการใช้อาคารและที่ดินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร และเทศบัญญัติควบคุมอาคาร

4. ทำการควบคุมด้านบริการสาธารณะ เช่น เก็บขยะมูลฝอยบริเวณตลาดหัวอิฐ และสถานีขนส่ง ตลอดจนบริเวณโดยรอบ

5. ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามตรอกซอยต่าง ๆ

6. บริการเกี่ยวกับด้านสาธารณสุข และการรักษาความสะอาด เรียบร้อยและ

ถูกสุขลักษณะ

7. ทำการควบคุมและตรวจสอบสภาพอาคารเพื่อป้องกันอัคคีภัย

8. ทำการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม ตลอดจนจัดให้มีสถานที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ

ของประชาชน

โดยสรุป การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช เป็นการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับชุมชนในเขตเทศบาล และยังมีแนวโน้มที่จะทำในเขตพื้นที่ที่มีการขยายออกไปอีกด้วย นอกจากนี้ แนวทางในการพัฒนาของเทศบาล เมืองยัง เป็นการแก้ไขปัญหาและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน อันจะนำไปสู่การสร้างควมนิยมให้กับคณะผู้บริหารของเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช เป็นสำคัญ และจากพัฒนาการของเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช ในอดีต ก็เป็นการยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า คณะผู้บริหารของเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยบุคคลในตระกูล "เกตุชาติ" เป็นแกนหลักนั้น ได้รับความนิยมจากชาวเมืองนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะประชาชนส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล เมืองมาตลอด กล่าวคือ

จากการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช และการจัดตั้งคณะเทศมนตรีเมืองนครฯ 2 ชุดสุดท้าย คือ ชุดที่ 19 (27 เมษายน พ.ศ. 2524-24 สิงหาคม พ.ศ. 2528) และชุดที่ 20 (ชุดปัจจุบัน) ปรากฏว่า นายสมนึก เกตุชาติ ได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) และเป็นเทศมนตรี โดยตลอด ยิ่งไปกว่านั้น ในคณะเทศมนตรีชุดปัจจุบัน นายสมนึก เกตุชาติ ยังดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีอีกด้วย คือ

ชุดที่ 19	นายบุญส่ง กิจวิบูลย์	นายกเทศมนตรี
	นายอัมพร ๗ สงขลา	เทศมนตรี
	นายสมนึก เกตุชาติ	เทศมนตรี
	นายนิยม สุวรรณมัย	เทศมนตรี
ชุดที่ 20	นายสมนึก เกตุชาติ	นายกเทศมนตรี

พ.ท.น.พ.ปวีรบรรต อุดมศักดิ์	เทศมนตรี
นายมนัส พงศ์ยี่หล้า	เทศมนตรี
นายสุชาติ รัตนพาหุ	เทศมนตรี

นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงคะแนนนิยมจากประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นแล้ว นายสมนึก เกตุชาติ ก็เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เมือง นครศรีธรรมราช ในปี พ.ศ. 2528 เป็นอันดับที่ 1 โดยได้รับคะแนน 8,115 คะแนน จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 15,963 คน ในขณะที่ผู้ที่ได้คะแนนรองลงมาคือ พ.ท.น.พ.ปวีรบรรต อุดมศักดิ์ และนายนิยม สุวรรณน้อย ได้คะแนนเพียง 7,550 คะแนน และ 7,509 คะแนน ตามลำดับ

ในลักษณะเช่นนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตอำเภอ เมืองนครศรีธรรมราชอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ

ในแง่ของพื้นที่และประชากร โดยเฉพาะผู้ที่มิได้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งพรรคการเมือง ที่มีความสัมพันธ์กันกับคณะผู้บริหารเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช ย่อมจะได้เปรียบในด้านของ ความนิยมจากประชาชนในเขตเทศบาล เมือง ทั้งนี้โดยการที่คณะผู้บริหารเทศบาล ได้สร้างสรรค์ และพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ด้วยกำลังงบประมาณของเทศบาลอย่างถูกต้องชอบธรรม

ในลักษณะเช่นเดียวกัน การขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชก็มีนัยสำคัญ ในทางการเมืองระดับชาติ ในแง่ของการขยายพื้นที่ และฐานคะแนนของพรรคการเมืองที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับคณะผู้บริหารเทศบาล โดยอาศัยงบประมาณและโครงการพัฒนาของ เทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชเป็นสำคัญ ทั้งนี้สามารถพิจารณาความได้เปรียบในแง่ของ ความเป็นได้ของการขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชในด้านดังกล่าวได้ คือ การเมืองในระบบพรรคและฐานการเมืองของพรรคที่นครศรีธรรมราช

ฐานคะแนนเสียง เป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการเลือกตั้งทุกระดับ ในแง่ที่ว่า เป็น ตัวชี้ขาดผลของการเลือกตั้ง ซึ่งในบางแห่ง ผลของการเลือกตั้งจะถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าจาก ฐานคะแนนเสียงของผู้สมัครแต่ละคน หรือของพรรคการเมืองแต่ละพรรค ดังนั้น นักการเมือง หรือพรรคการเมืองที่อยู่ในชุมชนท้องถิ่น หรือเขตพื้นที่ จะต้องพยายามที่จะสร้างเสริม หรือ ขยายฐานคะแนนเสียงของตนออกไปให้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้

ในกรณีของการขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เป็นความพยายามของกลุ่มการเมืองผู้บริหารเทศบาลในการที่จะขยายฐานคะแนนเสียงของกลุ่ม ออกไปให้มากที่สุด ทั้งนี้ก็เพื่อการพรรคทาคคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือ เมื่อกลุ่มผู้บริหารเทศบาลประสบผลสำเร็จในการขยายฐานคะแนนของกลุ่ม ก็จะส่งผล ต่อการเลือกตั้งในระดับชาติที่คนหรือกลุ่มของคนจะสมัครเข้ารับ เลือกตั้งต่อไป

ในทางปฏิบัติ กลุ่มผู้บริหารเทศบาล เป็นกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับพรรคกิจสังคม ซึ่งได้ต่อสู้กับพรรคประชาธิปัตย์มาในการเลือกตั้ง ทั้งในระดับชาติและระดับ ท้องถิ่นมาตลอด นับแต่ที่พรรคกิจสังคมได้ก่อตั้งขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2517

สำหรับในเขตเลือกตั้งของจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น ในการเลือกตั้งทั่วไปในปี พ.ศ. 2518 นครศรีธรรมราชได้แบ่งออกเป็น 3 เขต โดยเขตที่ 1 ครอบคลุมพื้นที่อำเภอ ทางตอนเหนือของจังหวัด ตั้งแต่เขตอำเภอเมือง อำเภอลานสกา จนถึงอำเภอขนอม เขตที่ 2 ครอบคลุมพื้นที่จากอำเภอสิปน อำเภอรัตนัญญ์ จนถึงอำเภอทุ่งใหญ่ทางด้านตะวันตกของจังหวัด เขตที่ 3 มี 4 อำเภอ ที่อยู่มุดตอนใต้ของจังหวัด ครึ่งนี้แม้ว่าพรรคประชาธิปัตย์ โดยการนำ ของนายสุรินทร์ มาศดิตถ์ จะยังคงมี 5 ที่นั่งเท่ากับการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2512 แต่จำนวน ส.ส. ที่มีได้ก็เพิ่มขึ้นเป็น 6 คน พรรคประชาธิปัตย์ทำแพ้ทั้งทีมในเขต 2 ให้กับผู้สมัครพรรค สังคมนิยมแห่งประเทศไทย 2 ที่นั่ง อีกหนึ่งเป็นของผู้สมัครพรรคกิจสังคม แต่เมื่อมีการเลือกตั้ง อีกครั้งในปี พ.ศ. 2519 พรรคประชาธิปัตย์ก็ได้ช่วยชนะทั้งจังหวัดและเป็นครั้งแรกด้วย

การเลือกตั้งปี 2522 พรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายสัมพันธ์ ทองสมัคร ได้รับเลือกเพียง 3 คน ในเขตที่ 1 ส่วนอีก 2 เขต 5 ที่นั่ง ต้องทำแพ้ให้แก่ผู้สมัครพรรค กิจสังคม การเลือกตั้งนี้จะเป็นการแข่งขันระหว่าง 2 พรรคการเมืองอย่างแท้จริง แต่ การเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2526 พรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายสัมพันธ์ เช่นเดิมก็สามารถ นำชัยชนะกลับมาได้ โดยมีทีมของพรรคกิจสังคมที่นำโดยนายนิเวศน์ เกตุชาติ มีคะแนน ความมาในทุกเขตการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าภาพทางการเมืองของจังหวัดนี้ เป็นภาพที่มีการ แข่งขันชิงชัยกันที่เข้มข้นเป็นอย่างมาก

แม้ว่าการเลือกตั้งในปี 2526 พรรคประชาธิปัตย์จะได้รับชัยชนะในทุก ๆ เขตเลือกตั้ง แต่เป็นที่น่าแปลกกว่า สำหรับการเลือกตั้งท้องถิ่น ทีมของพรรคประชาธิปัตย์กลับเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ทั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภาจังหวัด ถึงแม้จะได้ระดมกำลังนักการเมืองระดับชาติ เข้ามาร่วมอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม การเลือกตั้งท้องถิ่นปี 2528 ทั้งสองระดับ กล่าวได้ว่า เป็นการประลองกำลังกันระหว่างพรรคประชาธิปัตย์ที่ครองพื้นที่ทางการเมืองในระดับชาติไว้ได้ กับกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่นที่มีตระกูล เกตุชาติ เป็นตระกูลที่มีบทบาทและเป็นแกนหลัก แม้ว่านายนิเวศน์ เกตุชาติ อดีตประธานสภาจังหวัดนครศรีธรรมราช จะนำทีมพรรคกิจสังคมพ่ายแพ้การเลือกตั้งในสนามใหญ่ (ระดับชาติ) เมื่อปี 2526 แต่สำหรับสนามเล็ก (ระดับท้องถิ่น) ยังมีผู้สืบทอดทางการเมืองของ "เกตุชาติ" อีกหลายคนที่ยังรักษาบทบาทในการเมืองท้องถิ่นไว้ได้ ระดับเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช มีทั้งหมด 3 เทศบาล ได้แก่ เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช เทศบาลตำบลปากแพรง อำเภอทุ่งสง และเทศบาลตำบลปกพนัง โดยเฉพาะเทศบาลเมืองนั้นกล่าวได้ว่าเป็นฐานที่มั่นอันสำคัญของตระกูล เกตุชาติ การเลือกตั้ง ส.ท.ปี 2528 มีนายสมนึก เกตุชาติ เป็นผู้นำทีมแข่งขันกับทีมของพรรคประชาธิปัตย์ และได้รับชัยชนะ รวมทั้งนายสมนึก ก็ได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี ส่วนการเลือกตั้ง ส.จ. มีนายวิไลดี เกตุชาติ นำทีมและได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาจังหวัดด้วย ตระกูล เกตุชาติ เป็นตระกูลที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญในจังหวัด เป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่หลายอย่างเช่น ธุรกิจการเกษตร ฟาร์มเกตุชาติ บ่อนชนโค ตลาดทอดทอง คอฟฟี่ช็อป และกิจการนาุ้ง (55 : 17-18) นอกจากนี้นายสมนึก เกตุชาติ ยังเป็นเจ้าของผู้อำนวยกาฯ หนังสือพิมพ์ "เมืองไค" อันเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายมากในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในลักษณะเดียวกับหนังสือพิมพ์ "เสียงราษฎร์" ซึ่งมีนายธงชาติ รัตนวิชา สมาชิกผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ เป็นผู้อำนวยกาฯ และผู้จัดการ และมีนายสุรินทร์ มาศดิตถ์ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ เป็นที่ปรึกษา

ดังนั้น ในทางการเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว การต่อสู้กันระหว่างพรรคการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพรรคประชาธิปัตย์และพรรคกิจสังคม จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการมองปรากฏการณ์ทางการเมืองใด ๆ ก็ตาม ดังกรณีความขัดแย้งทางการเมือง อันนำไปสู่การใช้ความรุนแรงทางการเมือง ในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2530 ซึ่งมีการใช้อาวุธ

สงครามใจดีบ้านพักของรัฐมนตรีของพรรคประชาธิปัตย์ก็มีการมีองว่า เป็นการต่อสู้ทางการเมือง
 ดังที่นายธานี ศักดิ์ เศรษฐ อธิบดีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคสังคมนิยม
 แห่งประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการพรรคก้าวหน้า ได้แสดงความคิดเห็นว่า

จำเป็นจะต้องตีความหรือให้คำนิยามคำว่า "ฝ่ายตรงข้าม" ของท่าน "รัฐมนตรีสัมพันธ์"
 ให้ชัดเจนเสียก่อน กล่าวคือ "กลุ่มอิทธิพล" ในความคิดของรัฐมนตรีสัมพันธ์ คือ กลุ่มอิทธิพล
 ท้องถิ่นกลุ่ม เก่าที่ เคยทำห้กันมาตลอด เวลา กับรัฐมนตรีสัมพันธ์และพรรคประชาธิปัตย์ ในขอบเขต
 ประิมณฑล เมืองนครศรีธรรมราช ในช่วงเวลา 10 ปี เดิมที่ผ่านมา ซึ่งเป็นที่รับรู้กันทั่วไปว่า
 คำพูดที่รัฐมนตรีสัมพันธ์โฆษณาว่า เป็นพวกกลุ่มอิทธิพลนั้น คือกลุ่มตระกูล เกตุชาติ นั้นเอง (56 : 6)

นครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดหนึ่งที่เคยมีความรุ่งเรืองในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น
 เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พุทธศาสนา ก็ตาม และยังมีพื้นที่กว้างใหญ่ไพศาล รวมทั้งมีจำนวน
 ประชากรมาก เป็นอันดับหนึ่งของภาคใต้ ฉะนั้นการเลือกตั้งแต่ละครั้งที่มีขึ้นจึงเป็นที่หมายปอง
 ของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่จะยึดครองนครศรีธรรมราช ซึ่งถือกันว่าเป็นหัวเมืองเอกของ
 ภาคใต้เอาไว้ให้ได้ เพราะมีความเชื่อกันว่าหากพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดสามารถ
 ยึดครองพื้นที่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชเอาไว้ได้นั้น หมายถึงจะสามารถยึดกุมพื้นที่ทางภาคใต้
 เอาไว้ได้เกือบทั้งหมด

เหตุผลประการหนึ่งที่มีความเชื่อเช่นนั้น สืบเนื่องจากชาวานครศรีธรรมราชจะกระจัด
 กระจายออกไปสร้างถิ่นฐานไปเกือบทั่วทุกจังหวัดในภาคใต้ และข้อพิสูจน์ดังกล่าวต่างประจักษ์
 แก่คนทั่วไปแล้วว่า ความเชื่อเหล่านั้นเป็นความจริงค่อนข้างชัด ดังจะเห็นได้ในขณะนี้ว่าพรรค
 การเมืองที่มีเสียงข้างมากที่สุดทางภาคใต้ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ และในสนามเลือกตั้งของ
 จังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น พรรคประชาธิปัตย์ก็สามารถเอาชนะพรรคการเมืองอื่น ๆ ได้อย่าง
 เด็ดขาด ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นติดต่อกันมาถึง 2 ครั้ง 2 ทน ทั้งการเลือกตั้งเมื่อปี
 2526 และครั้งล่าสุดเมื่อปี 2529

นอกจากนครศรีธรรมราชจะเป็นหัวเมืองเอกที่เด่นในด้านอื่นแล้วยังเป็น
 หัวเมืองเอกแห่งความขัดแย้งทางการเมืองด้วย ต่างเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปแล้วว่า การเลือกตั้ง
 เมื่อปี 2526 หรือการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อปี 2529 พรรคการเมืองที่ชนะอย่างเด็ดขาดก็คือ
 พรรคประชาธิปัตย์ (57 : 5) กล่าวคือ ได้ที่นั่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 9 ที่นั่งทั้งหมด

นับตั้งแต่การเลือกตั้งปี 2518, 2519 และ 2522 สนามเมืองนครา เป็นสนามที่หลายพรรคเข้ามาประชันขันแข่งกันอย่างถึงพริกถึงขิงผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะมาโดยตลอด โดยเฉพาะระหว่างพรรคกิจสังคมและพรรคประชาธิปัตย์ แต่ในที่สุด ในการเลือกตั้งปี 2526 พรรคประชาธิปัตย์ภายใต้การนำของนายสัมพันธ์ ทองสมัคร ก็สามารถทำชัยชนะเด็ดขาดเหนือสนามแห่งนี้ได้อย่างสง่างาม และต่อเนื่องมาจนถึงการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด เมื่อ 25 กรกฎาคม 2529 ด้วยเช่นกัน

ในระดับประเทศนั้น นับตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517 และพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2517 มีการตั้งพรรคการเมืองขึ้นแข่งขันในการเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2518 และ 2519

ในเขตเมืองนครศรีธรรมราชนั้น ปี 2518 และ 2519 มีนายสุรินทร์ มาศดิตถ์ อดีต ส.ส. ปี 2512 นำทีมพรรคประชาธิปัตย์ในเขตนี้ในปีที่ผู้สมัครจากพรรคกิจสังคมเริ่มเป็นคู่แข่งอย่างจริงจังกับทีมพรรคประชาธิปัตย์ คือ ปี 2519 ซึ่งครั้งนั้นแม้ว่าทีมพรรคกิจสังคมจะมีคะแนนตามมาเป็นอันดับสอง แต่ก็มีคะแนนแพ้ทีมพรรคประชาธิปัตย์ที่ได้รับเลือกตั้งกว่า 3 หมื่นคะแนนขึ้นไป ผู้สมัครของพรรคกิจสังคมได้แก่ นายนิยม อุปรมัย อดีต ส.ส. 4 สมัย เมื่อครั้งปี 2518 ก็เป็น ส.ส. สอดคล้องโดยสังกัดพรรคเกษตรสังคม พล.ต.ต. ชูพันธ์รักษ์ราชเดช อดีต ส.ส. ปี 2512 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และนายณรงค์ นฤกุลกิจ เมื่อถึงปีการเลือกตั้ง 2522 สมัยก่อนหน้านี้มา เป็นหัวหน้าทีมแทนนายสุรินทร์ ซึ่งมีปัญหาทางด้านสุขภาพมาประการ แต่ก็มีการหายาทางการแพทย์ลงสมัครแทนคือ นางสาวสุพิศรา มาศดิตถ์ และมีนายมาโนชญ์ วิชัยกุล ลงสมัครแทนนายโสภณ วัชรสินธุ์ อดีต ส.ส. 2 สมัย รุ่นเดียวกับนายสัมพันธ์ ครั้งนี้แม้ว่าทีมพรรคประชาธิปัตย์ได้รับชัยชนะโดยมีนางสาวสุพิศรา มีคะแนนนำสูงที่สุดของทีม แต่คะแนนของทีมที่ได้รับก็ตกต่ำจากครั้งก่อนอย่างมากคืออยู่ในระดับ 3 หมื่นกว่าคะแนนลงมา ในขณะที่ปี 2519 ทีมนี้ได้คะแนน 4 หมื่นกว่าคะแนนขึ้นไป บังคับประการหนึ่งอาจเนื่องจากมีผู้นำใช้สิทธิลดลง และมีทีมพรรคกิจสังคมตามมาเป็นลำดับสอง ได้รับคะแนนในระดับ 2 หมื่นกว่าคะแนน โดยที่ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดของทีมแพ้คะแนนนายมาโนชญ์ที่ได้รับเลือกเป็นอันดับสามไม่ถึง 5 พันคะแนน การเลือกตั้งปี 2526 นางสาวสุพิศรายังคงได้รับเลือกตั้งคะแนนสูงสุดของทีมพรรคประชาธิปัตย์ โดยมีทีมของพรรคกิจสังคมซึ่งมีนายนิเวศน์ เกตุชาติ เป็นผู้นำทีมมีคะแนน

เป็นอันดับสองเช่นเดิม นายนิเวศน์มีคะแนนสูงสุดในทีม แต่แพ้คะแนนนายมาโนชญ์อยู่ 5 พันคะแนน คือได้ 33,957 คะแนน ปีนี้เป็นปีที่ "เกตุชาติ" ปรากฏชื่ออยู่ในสนามเลือกตั้งระดับชาติอย่างจริงจังเป็นครั้งแรก

ชัยชนะในปี 2526 ไม่เพียงแต่จะส่งผลให้นายสัมพันธ์สามารถทะยานตัวเองจากตำแหน่ง ส.ส.ธรรมดา ๆ ขึ้นไปมีตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น หากแต่ด้วยบารมีจากชัยชนะครั้งนั้น ยังกำราบให้คู่แข่งทางการเมืองที่สำคัญจากพรรคกิจสังคม คือตระกูล "เกตุชาติ" อันมีนายนิเวศน์ เกตุชาติ อดีตประธานสภาจังหวัด เป็นหัวเรือใหญ่ มีอันต้องถอยร่นจากสนามการเมืองออกไป (57 : 6)

เหตุการณ์สำคัญก่อนการเลือกตั้งทั่วไปที่นครศรีธรรมราชปี พ.ศ. 2529

ก่อนที่จะถึงการเลือกตั้งปี 2529 มีเหตุการณ์และข้อที่ควรพิจารณาอยู่ 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก เป็นเรื่องกระแสหลักของพรรคประชาธิปัตย์ในภาคใต้ ตั้งแต่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและพรรคประชาธิปัตย์ได้เข้าร่วมในรัฐบาล "กลุ่มสะอาดสามัคคี" หรือกลุ่มของ ส.ส.ของพรรคประชาธิปัตย์จากภาคใต้ก็เริ่มมีบทบาทและมีความแข็งแกร่งขึ้น เนื่องจากมี ส.ส.ของกลุ่มได้เป็นรัฐมนตรีหลายคน รวมทั้งในขณะนั้นนับว่าเป็นยุคตกต่ำของพรรคประชาธิปัตย์ เนื่องจากปี 2519 มี ส.ส.ของพรรคที่ได้รับเลือกตั้ง 114 คน แต่พอมาถึงปี 2522 ได้รับเลือกตั้งเพียง 34 คน ปี 2526 เพิ่มขึ้นเป็น 56 คน แม้ว่าจะเป็นยุคตกต่ำของพรรคในระดับประเทศ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เป็นยุคตกต่ำของพรรคนี้ในภาคใต้ เพราะทั้งสองครั้งนี้นั้นมี ส.ส.ของพรรคจากภาคใต้มากที่สุด ดังนั้นภาพของกลุ่ม "สะอาดสามัคคี" จึงเป็นภาพที่มีโอกาสโดดเด่นทางการเมืองมากที่สุดในขณะนั้น รวมทั้งยังชี้ให้เห็นถึงลักษณะการมาใช้สิทธิของประชาชนในภาคใต้ด้วยว่า ยังมีนิยมในตัวบุคคลและนิยมความเป็นประชาธิปัตย์มาตลอด แม้จะมีบางช่วงที่ลดลงไปบ้าง และในช่วงระหว่างก่อนและหลังการเลือกตั้งปี 2526 ก็มีนโยบายที่เป็นที่รู้จักกันอย่างมาก คือ นโยบาย "ได้ร่วมเย็น" โดยการสร้างและปฏิบัติกิจการของ พล.ท.หาญ ติณสูลานนท์ ซึ่งเป็นแม่ทัพภาคที่ 4 ในขณะนั้น ที่พยายามทำให้ได้เกิดความสงบปราศจากโจรผู้ร้ายกลุ่มต่าง ๆ ปี 2528 พล.อ.หาญ ก็ได้ลาออกจากราชการ มาลงสมัครรับเลือกตั้งซ่อมในเขตที่ 1 ที่สนามกรุงเทพฯ โดยสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ และได้รับ

เลือกในปี พ.ศ. 2529 พล.อ.ทนาย ลงสมัครในสังกัดพรรคนี้อีกเช่นกัน และเป็นขุนพลคุมทีม พรรคประชาธิปไตยทางฝั่งธนบุรี และของสนามกรุงเทพ และในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามี 2529 กระแสความนิยมของพรรคประชาธิปไตยในภาค ได้ยังคงแรงจัด เหมือนเดิม

ประการที่สอง เป็น เรื่องเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มสมาชิกสภาจังหวัดกับ พ.ค.อ.สรรเพชร ธรรมาธิกุล ผู้กำกับการตำรวจจังหวัด ในช่วงปลายปี 2528 ภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดได้ไม่กี่เดือน เหตุการณ์เริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2528 ในที่ประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 1 ของสภาจังหวัด โดยมีนายวิโชติ เกตุชาติ เป็นประธานสภานายกกิจจา เอี่ยมคง รองประธานสภา และ ส.จ.เขตอำเภอท่าศาลาได้ตั้งกระชูดตามค่อนายเอก สิทธิประศาสน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดถึงกรณี พ.ค.อ.สรรเพชร ได้แถลงต่อสื่อมวลชนหาดถึง ถึงสภาจังหวัดได้กล่าวข้อความตอนหนึ่งว่า มีสมาชิกสภาจังหวัดหลายท่านจะไม่ระบุชื่อในที่นี้ เป็นตัวแทนของกระบวนการโจรก่อการร้ายมิฉะนั้นหลายท่านเข้ามาเคลื่อนไหวภายในศูนย์อำนาจ การปกครองจังหวัดเราแล้ว ซึ่งเป็นสัญญาณอันตรายที่จะส่งให้เห็นว่าบ้านเมืองเรานั้นยังหา ความสงบสุขไม่ได้ (55 : 18) ต่อจากนั้นสมาชิกสภาก็ได้เปิดอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง นายวิโชติ เองก็ได้สลับเปลี่ยนที่นั่งจากที่นั่งประธานสภาเพื่อเข้าร่วมอภิปรายครั้งนี้ด้วย ภายหลัง การอภิปรายก็ได้มีการลงมติเป็นเอกฉันท์จากสมาชิกสภาจังหวัด 29 คน (ทั้งจังหวัดมีสมาชิก สภาจังหวัด 36 คน) ให้อาย พ.ค.อ.สรรเพชร ออกจากพื้นที่โดยด่วน โดยทำหนังสือถึงอธิบดี กรมตำรวจ และ พล.อ.สิทธิ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (55 : 18)

สำหรับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของเมืองนครศรีธรรมราชนั้นมี 2 ฉบับที่สำคัญที่สุดได้เป็น เวลาในการโฆษณาเสียงในครั้งนี้ได้แก่ หนังสือพิมพ์เสียงราษฎร์มีนายธงชาติ รัตนวิชา ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์เขต 2 เป็นผู้อำนวยการและผู้จัดการ โดยมีนายสุรินทร์ มาศติตต์ เป็นที่ปรึกษา อีกฉบับคือ หนังสือพิมพ์เมืองไฉมีนายนภาพุ สึงชลจิตต์ ส.จ. เขตอำเภอเมือง เป็นบรรณาธิการ โดยนายวิโชติ เกตุชาติ เป็นเจ้าของ

การเลือกตั้งทั่วไปใน พ.ศ. 2529 ที่นครศรีธรรมราช

การเลือกตั้งถูกร่นระยะเวลาเข้ามาจากกำหนดการปี 2530 เป็นเดือนกรกฎาคม 2529 ด้วยการประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรของ พล.อ.เปรม เมืองนครศรีธรรมราชยังคง แบ่งออกเป็น 3 เขต การเลือกตั้งมี ส.ส.ได้ 9 คน เท่ากับการเลือกตั้งครั้งก่อน แม้ว่า

แต่ละ เขตจะมีผู้สมัครรับ เลือกตั้ง เป็นจำนวนมากก็ตาม แต่ก็มีเพียง ๑ พรรคการเมืองเท่านั้น ที่เป็นผู้แข่งขันอย่างจริงจัง และทำให้สนาม เมืองนครศรีธรรมราช เป็นที่สนใจของคนทั่วไป ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือไม่ในจังหวัดนี้ ได้แก่พรรคประชาธิปัตย์ พรรคกิจสังคม และพรรคก้าวหน้า

พรรคประชาธิปัตย์ซึ่ง เป็นพรรคที่ได้รับความไว้วางใจจากชาวนครศรีธรรมราชติดต่อกันมาหลายสมัย มีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้สมัครของพรรคบางคนคือ เมื่อ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ ลาออกจากการเป็นอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อลงสมัครรับเลือกตั้ง ด้วยในเขตที่ 1 โดยการที่นางสุพัตรา มาศดิตถ์ อดีต ส.ส. เขตนี้ย้ายไปลงสมัครในเขตที่ 2 แทน จึงทำให้ 1 ใน 3 ของ ส.ส. ในเขต 2 ต้องหมดสิทธิลงสมัคร และคนนั้นก็คือนายวัน ศรีเปารยะ ผู้ที่ได้รับเลือกด้วยคะแนนน้อยที่สุดในทีมเมื่อปี 2524 ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่ได้ทำให้ทีมพรรคประชาธิปัตย์ต้องลดความเข้มแข็งลงแต่อย่างใด แต่ดูจะช่วยเสริมกำลังขึ้น อีกด้วย โดยในเขตที่ 1 เมื่อมี ดร.สุรินทร์ ลงสมัคร ยิ่งเป็นการกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่ม คนไทยมุสลิม ซึ่งมีผู้สิทธิ เป็นจำนวนมากในเขตนี้ ส่วนอีกเขตที่นางสุพัตรา ย้ายไปลงก็เป็น การที่สูงจนบารมีเก่าแก่ของ "มาศดิตถ์" ไข่ปรากฏอีกครั้งหนึ่ง เขตที่ 3 ไม่มีการเปลี่ยนแปลง (55 : 18)

พรรคกิจสังคมครั้งนี้ นำโดย นายวิโชติ เกตุชาติ ซึ่งลาออกจากการเป็น ส.จ. และประธานสภาจังหวัด ตัวนายวิโชติเองลงสมัครในเขตที่ 1 ซึ่งเป็นเขตที่นายนิเวศน์ เกตุชาติ ต้องได้รับความพ่ายแพ้มาแล้วในครั้งก่อน โดยมีคะแนนพ่ายมาในสมัย วิชัยกุล ผู้ที่ได้รับเลือก เป็นอันดับสามเพียง 4 พันคะแนน สำหรับพรรคกิจสังคม เป็นคู่แข่งสำคัญของพรรคประชาธิปัตย์ ในเขตที่ 1 นี้ ที่ทำให้สนาม เลือกตั้ง เมืองนครศรีธรรมราช เข้มข้นที่สุด ทีมของนายวิโชตินี้ได้รับการ สนับสนุนจาก ส.จ. เป็นส่วนใหญ่ (55 : 19)

สำหรับในเขตเลือกตั้งที่ 1 ซึ่งมีเขตอำเภอ เมืองนครศรีธรรมราช เป็นเขตพื้นที่ที่มีความสำคัญมากที่สุดนั้น นับว่าเป็นพื้นที่ที่มีการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคกิจสังคมที่มีความเข้มข้นมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการเมืองในระดับชาติ คือการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือจะเป็นการเมืองในระดับท้องถิ่น อันหมายถึงการเลือกตั้งสมาชิก สภาจังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาล เป็นสำคัญ

การเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามี 2529 เขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชมีผู้สมัครน้อยที่สุดคือมีเพียง 18 คน จาก 6 พรรคการเมือง แต่ที่หาเสียงกันคงมีเพียง 3 พรรคเท่านั้น ได้แก่ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคกิจสังคมและพรรคก้าวหน้า แต่ที่แข่งขันชิงชัยกันเป็นผู้สมัครจากสองพรรคแรกเช่นเดิม พรรคประชาธิปัตย์นำทีมโดยนายสัมพันธ์ ทองสมัคร ส่วนผู้สมัครร่วมทีมนอกจากนายมาโนชญ์ วิชัยกุล อดีต ส.ส. 2 สมัยแล้ว ครั้งนี้มีนายสุรินทร์ ศิศจุวรรณ ผู้สมัครหน้าใหม่ซึ่งลาออกจากการเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ลงสมัครแทนนางสุภัตรา มาศติตต์ที่ย้ายไปลงในเขตที่ 2 สำหรับนายสัมพันธ์ ทองสมัคร ไม่เพียงได้เป็น ส.ส. มาแล้ว 4 สมัย หากในสมัยที่ผ่านมาก็ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการในสมัยที่ดำรง ตำแหน่งอยู่ก็ถูกกล่าวหาและถูกโจมตี ว่านายสัมพันธ์เป็นตัวตั้งตัวตีที่ผลักดันให้มีการนำนโยบายเอาพระพุทธรูปไปตั้งในโรงเรียนมุสลิมขึ้นมาใช้ ซึ่งได้ทำให้ชาวมุสลิมมีความไม่พอใจค่อนข้างมากมาย แต่นายสัมพันธ์ได้ย้ำว่า ไม่มีการใช้นโยบายนี้ในโรงเรียนมุสลิม แต่ก็การใช้เหตุการณ์นี้มาทำลายพรรคประชาธิปัตย์" แม้ว่านายสัมพันธ์จะเป็นคนจากอำเภอพรหมคีรี และอำเภอนี้ก็ไม่ได้อยู่ในเขตเลือกตั้งนี้ด้วย แต่การได้รับเลือกติดต่อกันมาหลายสมัย ย่อมชี้ให้เห็นว่าชื่อเสียงของนายสัมพันธ์นั้น เป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ส่วนนายมาโนชญ์ วิชัยกุล ส.ส. 2 สมัยเป็นชาวอำเภอลิชล แม้ว่าคราวที่แล้วได้รับเลือกตั้ง 2 ครั้งนั้นได้รับคะแนนน้อยที่สุดของทีม แต่นายมาโนชญ์ก็ย่อมมีคะแนนเสียงที่แน่นอนของตนเอง ผู้สมัครของทีมนี้ที่น่าสนใจมากที่สุดก็คือ นายสุรินทร์ ศิศจุวรรณ เนื่องจากการแข่งขันในเขต 1 นี้ นับว่าเป็นศึกหนักมากกว่าเขตอื่น แต่นายสุรินทร์ก็เป็นเพียงผู้สมัครหน้าใหม่ การที่นายสุรินทร์ลงสมัครโดยที่นางสุภัตราอดีต ส.ส. ที่มีคะแนนสูงสุดของเขตนี้เปิดทางให้ โดยย้ายไปลงเขต 2 แทน อาจกล่าวได้ว่า ทางทีมพรรคประชาธิปัตย์ย่อมเห็นว่านายสุรินทร์นั้นต้องมีฐานเสียงของตนเองที่แน่นอนและแน่นมาก ซึ่งโอกาสที่ได้รับเลือกย่อมมีอยู่สูง นายสุรินทร์เป็นบุตรชายของนายอิสมาแอล ศิศจุวรรณ ประธานกรรมการกลางอิสลามประจำจังหวัดนี้ ซึ่งคะแนนเสียงจากกลุ่มชาวไทยมุสลิมมีทั้งหมดประมาณ 15,000 เสียง หากทีมใดสามารถกุมฐานคะแนนตรงนี้ไว้ได้ "ก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าจะไม่มีส่วนในการตัดสินใจชนะในครั้งนี้" และลักษณะการใช้สิทธิของชาวไทยมุสลิมว่าจะเลือกใครก็มีส่วนสัมพันธ์กับผู้นำเป็นอย่างมาก โดยส่วนตัวของนายสุรินทร์เอง เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษามาสูงและเคยเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยมาก่อน น้อยมากที่ชาวไทยมุสลิมจะเป็นได้ ดังนั้นจึงคาดได้ว่าคะแนนนิยมต่อตัวนายสุรินทร์น่าจะมีสูงมากบวกกับฐานะมทบาทบิดาอีกประการหนึ่ง อาจเป็นไปได้ที่นายสุรินทร์สามารถดึงคะแนนเสียงตรงนี้ไปให้ผู้สมัครร่วมทีมได้อีกด้วย

พรรคกิจสังคมนำทีมโดยนายวิโชติ เกตุชาติ อดีตสมาชิกสภาจังหวัดเขตอำเภอเมือง และประธานสภาจังหวัด 3 สมัย ย่อมเป็นสิ่งยืนยันว่าฐานะและบทบาทของนายวิโชติ ก็ไม่ได้ด้อยกว่าทีมพรรคประชาธิปัตย์เลย การลงสมัครครั้งนี้ของนายวิโชตินั้นมีความมั่นใจเต็มที่และได้กล่าวว่า "ยุคเล่าปี่ทานโกหกได้สิ้นสุดลงแล้ว" ฐานสนับสนุนจากกลุ่มสมาชิกสภาจังหวัด ชื่อเสียงของตระกูลเกตุชาติ ย่อมสร้างความหวั่นไหวให้กับทีมคู่แข่งได้เช่นกัน ผู้สมัครร่วมทีมได้แก่นายปราโมทย์ มะหมัด ลาออกจากสมาชิกสภาจังหวัด เขตอำเภอท่าศาลา เป็นคนมุสลิมที่จะแย่งชิงคะแนนเสียงกับนายสุรินทร์จากชาวมุสลิม และนายนคร สุวรรณเดช เป็นคนเกิดที่อำเภอทุ่งสง ก่อนหน้าที่จะลงสมัครเป็นอดีตผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขานครศรีธรรมราช เป็นการลงสมัครครั้งแรก (55 : ๒9-20)

ผลการเลือกตั้งปรากฏว่าทีมพรรคประชาธิปัตย์ได้รับเลือกตั้งทีม และคะแนนที่ได้รับอยู่ในระดับ 7 หมื่นกว่าคะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนปี 2526 อย่างมาก โดยมีนายสุรินทร์ มีคะแนนมาเป็นอันดับที่ 1 ได้ 78,175 คะแนน นายสัมพันธ์ 76,799 คะแนน นายมาโนชญ์ 73,689 คะแนน และมีทีมพรรคกิจสังคมได้รับคะแนนความมาเป็นอันดับสองเช่นเคย คือ นายวิโชติได้ 41,421 คะแนน นายปราโมทย์ ได้ 32,609 คะแนน นายนครได้ 30,181 คะแนน (55 : 20)

เมื่อมองเฉพาะในพื้นที่ที่มีการขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชออกไป บางส่วนก็ปรากฏว่า ในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 นั้น เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเสียงระหว่างผู้สมัครจากพรรคประชาธิปัตย์และพรรคกิจสังคม จะปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.1

หน่วยที่	พรรคประชาธิปัตย์			พรรคกิจสังคม		
	1 สัมพันธ์ ทองสมัคร	2 สุรินทร์ ทิศสุวรรณ	3 มาโนชญ์ วิชัยกุล	4 วิโชติ เกตุชาติ	5 ปราโมทย์ มะหมัด	6 นคร สุวรรณเดช
ตำบลโพธิ์เสด็จ						
1	141	143	136	50	40	43
2	252	247	240	77	60	65
3	327	321	318	123	86	99
4	367	358	344	122	74	76
5	343	360	332	213	183	179
6	127	137	123	106	100	81
7	450	420	368	185	129	117
10	442	444	396	299	237	239
ตำบลนาเคียน						
1	373	375	338	107	91	62
2	445	511	445	121	171	70

ที่มา : ส.ส.5 ประกาศหน่วยเลือกตั้ง เรื่องผลของการนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งที่ 1-7, 10 ตำบลโพธิ์เสด็จ และ 1-2 ตำบลนาเคียน ประกาศเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2529 รวบรวมโดยอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

ดังนั้น จะพบว่าฐานคะแนนเสียงส่วนใหญ่ใน 2 ตำบล ที่เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช มีโครงการที่จะขยายเขตออกไป เป็นของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งอาจสรุปได้ว่าโครงการขยายเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชออกไปในพื้นที่อื่นเป็นฐานคะแนนเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ โดยกลุ่มผู้บริหารเทศบาล เป็นความพยายามอันหนึ่งในการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างพรรคการเมือง 2 พรรค คือ พรรคประชาธิปัตย์กับพรรคกิจสังคม ซึ่งมีกลุ่มตระกูล เกตุชาติ เป็นแกนสำคัญ ทั้งนี้เพื่อการช่วงชิงชัยชนะในการเลือกตั้งเป็นสำคัญ

ผลการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา พรรคประชาธิปัตย์สามารถกวาดต้อนที่นั่ง ส.ส. ของจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ชนิดผูกขาดแต่เพียงผู้เดียวทั้ง 9 ที่นั่ง ทำให้พรรคประชาธิปัตย์สามารถกุมสนามการเมืองระดับชาติในจังหวัดนครศรีธรรมราชเอาไว้ได้ แต่สนามการเมืองท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นสภาเทศบาลหรือสภาจังหวัด ซึ่งเป็นฐานสนับสนุนอันสำคัญของการเมืองระดับชาติในจังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น ปรากฏว่าพรรคกิจสังคม ได้ยึดพื้นที่เอาไว้ได้อย่างเหนียวแน่น

พรรคประชาธิปัตย์จึงพยายามทุกวิถีทางในการที่จะเจาะฐานที่มั่นทางการเมืองของฝ่ายตรงข้าม ในขณะที่เดียวกันพรรคกิจสังคมก็ต้องปรับกลยุทธ์เพื่อเรียกคะแนนความนิยมคืนจากประชาชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช (58 : 8)

ยุทธการทำลายล้างกลุ่ม "เกตุชาติ" เกิดขึ้นทั้งบนเวทีปราศรัยเสียงและนอกเวทีทางฝ่ายผู้สมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์และกองทัพภาค 4 โดยพลโทหาญเปิดฉากกล่าวโจมตีกลุ่ม "เกตุชาติ" ว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการประกอบอาชญากรรมทั้งปวงตั้งแต่การเรียกเก็บค่าคุ้มครองเรียกค่าไถ่ เจ้าพ่อม่อนการพนัน เจ้ามือหวยเถื่อน และอีกสารพัดที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนและเจ้าของกิจการทั่วไป

พร้อมทั้งรายการกล่าวโจมตีบนเวทีในทำนองที่ว่า "อย่าเลือกอิทธิพลเข้าสภา" ทางฝ่ายทหารโดย กอ.รมน. ยังส่งนายอาวุธ ชูรัตน์ หรือเสือเล็กลงสมัครรับเลือกตั้งประภมนายสรรเสริญสุนทรมัญญ์ และนายนิเวศน์ เกตุชาติ ในนามของพรรค "ปวงชนชาวไทย" ซึ่งผลของการขับเคี่ยวในช่วงนั้นปรากฏว่าพรรคประชาธิปัตย์สามารถกำชัยชนะได้ทุกเขตเลือกตั้งของจังหวัดนครศรีธรรมราช บำเหน็จที่นายสัมพันธุ์ ทองสมัคร ได้รับในเวลาต่อมา คือ ตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (59 : 14)

แล้วศึกษาประลองกำลังระหว่างกลุ่ม "ทองสมัคร" กับกลุ่ม "เกตุชาติ" ก็ประทุขึ้น อีกครั้งในศึกษาเลือกตั้งสมาชิกเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชในช่วงปี 2527 กลศึกในครั้งนั้น นายสัมพันธ์ ทองสมัคร ในฐานะผู้จัดพิมพ์ลงแข่งขันโคโยตี้กฤตยธ เดิมในการปราศรัยช่วยลูกทีม เขากล่าวสนับสนุนพรรคพวกด้วยการโจมตีฝ่ายตรงข้ามในทำนองว่า เป็นพวกอิทธิพลอำนาจมืด เวลาเดียวกันก็ใช้หนังสือพิมพ์ทั้งสองฝ่ายมีอยู่สาดโคลนเข้าหากันอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตาม กฤตยธ เดิมที่นายสัมพันธ์ ทองสมัคร นำมาใช้กลับล้มเหลว เพราะผลการเลือกตั้งสมาชิกเทศบาล ในครั้งนั้นปรากฏว่าทีมของ "นายสมนึก เกตุชาติ" ประสบชัยชนะอย่างท่วมท้น "นายสมนึก เกตุชาติ" จึงได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีจนถึงปัจจุบัน (59 : 14)

กรณีทุ่งท่าลาด

ดังได้กล่าวแล้วว่า โครงการขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชเป็นความ พยายามหนึ่งในการที่จะช่วงชิงฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งในจังหวัดนครศรีธรรมราช กรณีทุ่งท่าลาดก็เป็นไปในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ เป็นโครงการของคณะผู้บริหารเทศบาลที่จะ สร้าง สวนสาธารณะขึ้นในเขตตำบลนาเคียน นอกเขตเทศบาลเมือง โดยมีการริเริ่มมาควบคู่ กับการขอขยายเขตเทศบาล เป็นการเชื่อมโยงโครงการเข้าด้วยกัน ดังที่นายสมนึก เกตุชาติ ในสมัยที่เป็นเทศมนตรีเมืองนครศรีธรรมราช ได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาเทศบาล ในวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2526 ดังนี้

"เทศบาลปรารถนาที่จะให้มีสวนสาธารณะอย่างน้อย 1 พันไร่ สำหรับให้ประชาชนได้พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะในเนื้อที่อันนี้ จะเป็น เนื้อที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล แต่ต่อกับเขตเทศบาลหลังสนามกีฬาจังหวัด เนื้อที่อันนี้เมื่อตรวจสอบแล้วไม่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นเนื้อที่ของใคร ว่าเป็น ที่ทุ่งสงวนเลี้ยงก็ไม่ใช่ ป่ากร้างหรือก็ไม่ใช่ เป็นที่ ๆ วางอยู่ ถ้าเราขยาย เขตเทศบาลครอบคลุมเข้าไปในการที่จะตั้งงบประมาณเพื่อที่จะจัดทำสวน สาธารณะนี้เราก็ตั้งเข้าไปโดยง่าย ไม่ต้องหลบหลีกให้เข้าไปอยู่ในหมวดใด หมวดหนึ่ง แต่ว่าพูดกันไว้ชัดเจนจะต้องทำสวนสาธารณะในที่นั้นได้ เพราะ เข้าอยู่ในเขตเทศบาลเรียบร้อยแล้ว สวนสาธารณะ 1 พันไร่ ผมคิดว่า เป็นงานชิ้นโบว์แดง สำหรับสภาชุดนี้ ที่เราพยายามจะทำให้เกิดขึ้นกับ บ้านเมืองของเราให้จงได้ (2 : 8)"

ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นสวนสาธารณะนั้นมีบางส่วน เป็นที่ที่มีเอกชน ครอบครอง ซึ่งนายสมนึกได้ชี้แจงว่า

"ในขณะที่นั้นเราได้ตัดถนนเข้าไปกว้าง 20 เมตร ยาว 88 เมตร โดยการถมขยะแล้วใช้ดินกลบไปจนสุดเขต 88 เมตรแล้ว เมื่อสุดเขต 88 เมตร มันจะไปถึงจุดเริ่มต้นที่จะเป็นที่สาธารณะ ที่ ๆ เราถมเข้าไปเป็นที่ของประชาชนครับ ที่มีโฉนด แต่ยังเป็นปัญหากันอยู่ว่ามันเป็นส่วนสาธารณะ หรือเป็นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ได้แน่นอนหรือไม่เพียงใดนั้นเรายังไม่พูดถึง" (2 : 8)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้เอง จึงเป็นกรณีที่ฝ่ายที่มีความขัดแย้งกับกลุ่มผู้บริหารเทศบาล (กลุ่มตระกูล "เกตุชาติ") ทบียกขึ้นมาเป็นประเด็นในการโจมตีในลักษณะต่าง ๆ การใช้กรณีนี้ทั้งทำลาย เป็นประเด็นในการต่อสู้ทางการเมืองปรากฏชัดเจนมาก เมื่อ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เขียนบทความคัดค้านโครงการของเทศบาลเมือง โดยโต้แย้งในเรื่องของการตั้งชื่อสวนสาธารณะ ซึ่งลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ "เสียงราษฎร์" ฉบับลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2529 ดังนี้

"ส่วนทางเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ประกาศจะเปิด "สวนสมเด็จพระเจ้า" ในวันที่ 22 มีนาคม สกนี้ ขอท่านผู้ว่าราชการจังหวัดได้โปรดตรวจสอบให้ถูกต้องว่า "สวนสมเด็จพระเจ้าของเทศบาล" ได้รับพระบรมราชานุญาตแล้วหรือยัง หากได้รับแล้วสมเด็จพระเจ้าจะเสด็จมาด้วยพระองค์เอง หรือมีพระกระแสรับสั่งให้ใครผู้ใดมาปฏิบัติราชการกิจแทนพระองค์"

อย่าลืมนะครับ... ท่านผู้ว่า... ช่วยแจ้งให้ผมและประชาชนชาวจังหวัดนครศรีธรรมราชทราบด้วย เพราะเป็นเรื่องของสถาบันสูงสุดที่ปวงชนชาวไทยต่างถวายความจงรักภักดีทั่วหน้ากัน" (60 : 3)

ในเวลาต่อมาปรากฏว่า มีการได้คอบจากเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชในลักษณะของการประกาศให้ทราบกันโดยทั่วไปว่า การจัดทำสวนสาธารณะดังกล่าวได้มีการดำเนินการในการตั้งชื่ออย่างถูกต้องชอบธรรม ดังกล่าวรายงานของนายกเทศมนตรีเมืองนครศรีธรรมราช ในพิธีเปิดสวนสาธารณะ "สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84" วันที่ 22 มีนาคม 2529 ดังนี้

"เทศบาลได้แจ้งผ่านไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอพระราชทานนามของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีมาเพื่อใช้เป็นชื่อสวนสาธารณะตามโครงการสวนสาธารณะทุ่งท่าลาดโดยจะใช้ชื่อว่า "สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84" เพื่อเป็นการถวายความจงรักภักดีและเทอดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และได้รับแจ้งจากราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ว่า ความทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามาภิไธย เป็นชื่อสวนสาธารณะตามที่ขอพระราชทานไป" (61 : 1)

อย่างไรก็ตาม ขั้นตอนของการได้มาซึ่งการพระราชทานพระนามของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อตั้งเป็นชื่อของสวนสาธารณะนั้น ปรากฏตามเอกสารหลายฉบับ เริ่มจากการโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามอภิไธย โดยมีรายละเอียดจาก ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ราชเลขาอนุการในพระองค์ ถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2528 (62 : 1)

ดังนั้น จึงมีการชี้แจงต่อข่าวหนังสือพิมพ์ "เสียงราษฎร์" ดังปรากฏความดังต่อไปนี้

"เรื่องชื่อสวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84 นั้น เทศบาลเมือง นครศรีธรรมราชได้มีหนังสือที่ นศ.5201/4052 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2527 รายงานไปยังจังหวัด เพื่อขอให้จังหวัดขอพระราชทานพระนามของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อใช้เป็นชื่อสวนสาธารณะตามโครงการสวนสาธารณะทุ่งท่าลาด โดยจะใช้ชื่อว่า "สวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84" เพื่อเป็นการถวายเป็นความจงรักภักดีและเทอดพระเกียรติในอภิรักษ์สมัยที่ทรงมีพระชนมายุครบ 84 พรรษา จังหวัดจึงได้ประสานงานกับทางสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับแจ้งจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตามบันทึกฉบับลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2527 ว่า เรื่องโครงการจัดสร้างสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จะสร้างในเขตการศึกษาละ 1 แห่ง รวม 12 แห่ง และได้โทรศัพท์สอบถามไปยังกรมการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องแล้วได้รับคำตอบว่า ได้สร้างครบทั้ง 12 เขต การศึกษาและสิ้นสุดโครงการแล้ว สำหรับในเขตการศึกษา 3 ได้สร้างที่อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จังหวัดจึงได้รายงานไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ขอพระราชทานพระนามของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีตั้งเป็นชื่อสวนสาธารณะต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งให้ทราบตามหนังสือที่ มท.0201/13923 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2528 ว่าตามที่ได้ส่งเรื่องการขอพระราชทานพระนามของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีเพื่อใช้เป็นชื่อสวนสาธารณะตามโครงการสวนสาธารณะทุ่งท่าลาด โดยจะใช้ชื่อว่า "สวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84" ได้รับแจ้งจากราชเลขาอนุการในพระองค์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีที่ว่า ความทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามอภิไธย เป็นชื่อสวนสาธารณะตามที่ได้ขอพระราชทาน..."

เกี่ยวกับ เรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นประธานในพิธีเปิดสวนสาธารณะดังกล่าว จะถูกต้องหรือไม่นั้น เรื่องนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ติดต่อประสานงานกับ ม.ร.ว.ดิศนัดดา ดิศกุล ราชเลขาอนุการในพระองค์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีแล้ว ได้รับแจ้งว่าการเปิดสวนนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถดำเนินการได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและกรุณาแก้ไขให้ด้วย (๖๓ : 1-2)

นอกจากการโต้แย้งในเรื่องชื่อของสวนสาธารณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีความพยายามในการต่อต้านกรณีนี้โดยการโจมตีเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชอย่างรุนแรงด้วยการกล่าวหาว่า กระทำผิดกฎหมาย ซึ่งได้กล่าวในส่วนต่อไป

การต่อสู้ทางการเมืองกรณี "ทุ่งท่าลาด"

กรณีทุ่งท่าลาด เป็นโครงการที่เทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชต้องการจะแสดงออกซึ่งการสร้างความสำเร็จให้กับ เทศบาล เมืองและอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ทั้งนี้เพื่อการสร้างเสริมความนิยมในหมู่ชาวเมืองนครศรีธรรมราชเป็นสำคัญ

เป้าหมายของการปรับปรุงพื้นที่สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ๘4 มีเป็น 3 ชั้นตอน ดังนี้ (๖1 : 2)

ชั้นตอนที่หนึ่ง ปรับปรุงเนื้อที่บางส่วนให้เป็นสวนพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในเขตเทศบาลและละแวกใกล้เคียง ให้มีส่วนหย่อมที่เดินเล่น พายเรือชมสวนนกน้ำ บึงพักผ่อน และมีการแสดงรื่นเริงในวันสุดสัปดาห์

ชั้นตอนที่สอง พัฒนาพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 1,000 ไร่ โดยอนุมาณตามภูมิประเทศที่มีอยู่เดิม ด้านทิศตะวันออกของสวน... เป็นทะเลสาบ มีเกาะหลายเกาะเลียบไปตามริมน้ำ บนเกาะ มีสวนหย่อม สวนไม้ดอก มีถนนและศาลาสำหรับพักผ่อน ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ สวนที่ดินไว้ให้เป็นพุดตามสภาพเดิม เป็นที่อยู่ของนกน้ำนานาชนิด การพัฒนาจะกระทำเพียงชุด เป็นคลองไส้ไก่เข้าไปในพื้นที่พุดให้เรือพายเข้าได้เพื่อเข้าชมล่องน้ำในระยะใกล้ ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ปรับปรุงเป็นสวนป่า ซึ่งขณะนี้ก็ได้ปลูกต้นไม้ไปประมาณ 1,000 ต้นแล้ว ภายในสวนป่าจะมีจุดที่ตั้งสวนหย่อม สนามหญ้า ศาลาพักผ่อน โดยมีทางเดินเชื่อมถึงกันบางส่วน ในพื้นที่ด้านทิศตะวันตกนี้ จะปรับปรุงให้เป็นที่ตั้งค่ายพักแรมของเยาวชน เมื่อสำเร็จความชั้นตอนที่สอง พื้นที่ 1,000 ไร่ จะได้รับการพัฒนาทั้งหมดซึ่งประมาณว่าจะใช้งบประมาณในการปรับปรุง 30 ล้านบาท หวังว่าจะเป็นสวนสาธารณะที่สวยงามที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างจังหวัดให้มาเยี่ยมชม

ชั้นตอนที่สาม ดำเนินการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ ภายในจะ เป็นการขอก่อสร้าง
ประวัติของเมืองนครศรีธรรมราช ตามลำดับยุคสมัย เน้นหนักการติดต่อกับชาวต่างประเทศ
ซึ่งมีมา เป็นพันปีแล้ว... ตำนานและประวัติศาสตร์เมืองนครศรีธรรมราชนี้จะเล่าผ่านในอาคาร
ขนาดใหญ่นี้ โดยใช้หุ่นขี้ผึ้ง นอกจากนั้นทำการก่อสร้างอาคารประกอบให้เป็นที่แสดงสินค้า
พื้นเมือง อาคารสำหรับการแสดงศิลปะพื้นเมืองอัน เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ ศิลากรรมขี้ผึ้ง
ที่กล่าวแล้ว จะดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศให้เข้ามาเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช
และเยี่ยมชมสถานที่ซึ่งบรรพบุรุษชนชาติของเขาได้เคยมาร่วมสร้างประวัติศาสตร์ในดินแดนที่
อยู่ห่างไกลจากประเทศของคน เทศบาลจะย้ายสวนสัตว์จากริมคลองหน้าเมืองมาไว้ในเนื้อที่
ประมาณ 200 ไร่ ในพื้นที่สวนสาธารณะแห่งนี้ และทำเป็นสวนสัตว์แบบเปิด

สำหรับการพัฒนาสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ 84 ในสองชั้นตอนแรกนั้น ประมาณว่า
จะเสร็จภายในปี 2532 คือใช้เวลาก่อสร้างอีก 3 ปี

ถึงเวลานี้เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ได้พัฒนาเนื้อที่ไปแล้วประมาณ 350 ไร่
สถานที่จัดพิธีนี้เป็นลานเอนกประสงค์ บรรจุคนได้ประมาณ 1,100 คน เป็นที่แสดงดนตรีของ
เยาวชน และที่จัดงานรื่นเริงต่าง ๆ ด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นน้ำ มีเกาะ 3 เกาะ มีศาลา
พักผ่อน ศาลาชมนกน้ำ และหอคอยสำหรับระว่างเหตุ พุด้านทิศเหนือมีนกน้ำหลายชนิด ขณะนี้
อาศัยอยู่หลายพันตัว มีถนนดินและทางเดินเลียบริมฝั่งและในราวป่าประมาณความยาว
10 กิโลเมตรเศษ มีจุดพักผ่อนทางเดิน 5 จุด สวนหย่อมมีอยู่บนเกาะทุกเกาะ จัด
เจ้าหน้าที่ยามระว่างเหตุทางน้ำ มียามดูแลความปลอดภัย เปิดให้ประชาชนเที่ยวชมและ
เข้าพักผ่อน

ในการดำเนินการของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชนั้นได้ประสบกับปัญหาการ
ต่อต้านจากฝ่ายที่สูญเสียประโยชน์ ดังปรากฏว่า ได้มีการร้องเรียนขอให้ดำเนินคดีกับคณะ
เทศมนตรีเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช คอผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยเป็นเอกสารลงวันที่ 15 ตุลาคม 2529 ซึ่งมีการบรรยายสภาพปัญหาของกรณีทุ่งท่าลาด ว่า

"ทุ่งท่าลาดซึ่งตั้งอยู่ในตำบลนาเคียน ตำบลปากซุน อำเภอเมือง จังหวัด
นครศรีธรรมราช สภาพที่ดินเป็นทุ่งนาและที่ดินเหล่านี้ต่างก็มีผู้ถือกรรมสิทธิ์และ
ครอบครองมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว เอกสารสิทธิ์ในที่ดินเหล่านี้ แต่ละเจ้าของ
ก็มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส.3 บ้าง น.ส. 3 ก. บ้าง นอกจากนั้น
ยังมีบางรายก็ได้แจ้งสิทธิการครอบครองที่ดินไว้"

ที่ดินทุ่งท่าลาดนี้ ตั้งอยู่บนเขตเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช โดยคณะเทศมนตรีประกอบด้วย นายสมนึก เกตุชาติ นายกเทศมนตรี น.พ. ปรีวรรงค์ อุคมศักดิ์ นายนิยม สุวรรณน้อย และนายมนัส พงศ์ยี่หล้า เทศมนตรี ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนี้

คณะเทศมนตรีตามกล่าวแล้ว ได้มีอำนาจรุกเข้าแย่งกรรมสิทธิ์ครอบครอง โดยเข้าครอบครองที่ดินทุ่งท่าลาด มีขอบเขตเป็นเนื้อที่ของเจ้าของที่ดินเดิมหลายคนด้วยกัน ก่อความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ยากจน เป็นจำนวนมาก

เหตุเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 ค่อเนื่องกันมาจนกระทั่งบัดนี้

การกระทำของคณะเทศมนตรีชุดนี้ นอกจากไม่รับนับถือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของบุคคลอื่น เข้ายึดถือเอา เป็นของตนเองโดยไม่มีอำนาจที่จะอ้างได้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว การกระทำยังเป็น การขัดกันสวนทางกันกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดในระบบประชาธิปไตย

การกระทำของคณะเทศมนตรีชุดนี้ นอกจากเป็นการกระทำที่ขัดกัน และสวนทางกัน กับกฎหมายรัฐธรรมนูญตามกล่าวแล้ว ยังเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอื่นด้วย กล่าวคือ

ด้านคดีอาญา คณะเทศมนตรีชุดนี้ ได้กระทำการนอกเขตเทศบาลตามข้อเท็จจริง ที่ได้เรียนมาแล้ว อันเป็นการกระทำที่ไม้อำนาจอันใดโดยทั่วไปจะกระทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพระราชบัญญัติเทศบาล ก็ตราแจ้งชัดว่า เทศบาลจะทำกิจการนอกเขตเทศบาลไม่ได้ เว้นแต่ อาจจะกระทำการกิจการนอกเขตได้ เฉพาะกิจการที่พระราชบัญญัติเทศบาลตราไว้ในมาตรา 57 ตรี ว่า เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขตเมื่อ

1. การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้อง เนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ อยู่ภายในขอบเขตของคน

2. ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือ สภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ

3. ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่คณะเทศมนตรีชุดนี้ก็ไม่ได้ ดำเนินการให้กรมฉนวนตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้แต่อย่างใด ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

การกระทำตามกล่าวแล้ว คณะเทศมนตรีก็ทราบถึงบทบัญญัตินี้เป็นอย่างดี ทั้ง ๆ ที่การกระทำก็ได้กระทำซ้ำ ๆ ซาก ๆ ค่อเนื่องกันมาเป็นเวลาหลายปี การกระทำของคณะเทศมนตรีชุดนี้จึงเป็นการกระทำผิดกฎหมาย

การกระทำของคณะเทศมนตรีชุดนี้ เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบฝ่าฝืนบทบัญญัติ พระราชบัญญัติเทศบาล มรดรา 57 ทวิ ตามกล่าวแล้วทำให้เทศบาลต้องเสียหาย (เรื่อง ความเสียหายข้าพเจ้าจะได้กราบเรียนในส่วนแห่งต่อไป) จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 157

ด้านคดีแห่ง คณะเทศมนตรีชุดนี้ จงใจทำต่อบุคคลอื่นคือเทศบาล โดยผิดกฎหมายทำให้ เทศบาลเสียหายในทรัพย์สินคือ เสียเงิน อันเป็นการกระทำละเมิดต่อเทศบาล จำต้องใช้ค่า สินไหมทดแทนเพื่อการนั้น ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่ง มาตรา 420

ในเรื่องความเสียหายนั้น คณะเทศมนตรีชุดนี้ได้โดยนำเงินงบประมาณทางหมวดไป ใช้จ่ายก่อสร้าง พร้อมทั้งเอาเงินเทศบาลไปใช้เป็นประโยชน์ในการที่ผิดกฎหมายผิดระเบียบ ซึ่งเทศบาลต้องใช้จ่ายเสียเงินไป เป็นเวลาหลายปีรวมสิบล้านบาทโดยประมาณ จำนวนเงิน ค่าใช้จ่ายเหล่านี้ สืบเนื่องจากการปฏิบัติมิชอบทั้งนั้น ซึ่งคณะเทศมนตรีชุดนี้ต้องรับผิดชอบ

อย่างไรก็ดี ครม.ใดที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทยก็ถือว่าทำการกระทำ ยังเป็นความผิดอยู่ดรามนั้น

อนึ่ง ถ้าหากว่ากระทรวงมหาดไทยอนุมัติมา ก็ใช้ว่าจะมีผลย้อนหลังการอนุมัติของ กระทรวงมหาดไทย จะมีผลนับตั้งแต่วันที่กระทรวงมหาดไทยอนุมัติเท่านั้น ไม่มีผลย้อนหลัง แต่ประการใด

และในทางกลับกัน ถ้าหากกระทรวงมหาดไทยไม่อนุมัติเพราะไม่ชอบด้วย องค์ประกอบตามมาตรา 57 ทวิ แล้ว ปัญหาเรื่องค่าเสียหายที่เทศบาลต้องใช้จ่ายไป เป็น จำนวนมากใครจะรับผิดชอบ จริงอยู่คณะเทศมนตรีชุดนี้ต้องรับผิดชอบ แต่ก็ไม่แน่ใจว่าจะบังคับ คดีเอาได้เต็มจำนวนที่เทศบาลเสียหายไป

เพื่อความถูกต้องป้องกันไม่ให้เทศบาลต้องรับความเสียหายอย่างฉันทันยาวนานต่อไป ขอให้ท่านดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ให้ดำเนินการกล่าวโทษดำเนินคดีกับคณะเทศมนตรีชุดนี้ ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157
2. ให้ดำเนินการฟ้องร้อง เรียกค่าสินไหมทดแทนในความผิดส่วนแห่งที่ได้ทำการละเมิดต่อเทศบาล ทำให้เทศบาลเสียหาย
3. ให้มีคำสั่งห้ามชั่วคราว ให้เทศบาลหยุดดำเนินการทุ้งทำลาด จนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะมีคำสั่ง (64 : 1-3)

เอกสารดังกล่าวข้างต้นนี้ ได้ลงลายมือว่า นายวัน ยะยา และยิ่งไปกว่านั้นยังมี การส่งเอกสารดังกล่าวไปยังนายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วย ซึ่งในเดือนต่อมา นายสัมพันธ์ ทองสมัคร ก็ได้ทำหนังสือแจ้งต่อกระทรวงมหาดไทย ดังปรากฏในหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2529 ซึ่งแจ้งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ได้รับเอกสาร ร้องเรียนดังกล่าว และได้ชี้แจงเพิ่มเติมด้วยว่า

"กรณีที่ดินทุ่งท่าลาดแห่งนี้ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีสภาพเป็นที่ลุ่ม เคยมีราษฎรร้องเรียนต่อคณะ ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราชหลายครั้งว่า ที่ดินใน กรรมสิทธิ์ของตน (ตามหลักฐานสิทธิทำกินและหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่) ในบริเวณดังกล่าวถูกเทศบาลบุกรุก" (65 : 1)

ในเรื่องนี้ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการปกครองได้แจ้งเรื่องไปยังจังหวัด นครศรีธรรมราช โดยให้ความเห็นว่า "ข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นแค่เพียงข้อมูลของผู้ร้อง ฝ่ายเดียว โดยที่กรมการปกครองยังไม่มีข้อมูลของเทศบาลและจังหวัด เพื่อที่จะนำไปประกอบการพิจารณาเรื่องนี้ ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดนครศรีธรรมราชสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการ ความอำนาจหน้าที่" (66 : 2)

ในเวลาเดียวกันก็มีการเสนอข่าวกรณีทุ่งท่าลาด โดยหนังสือพิมพ์ "เสียงราษฎร" โดยระบุว่าราษฎรตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 13 คน ได้ เดินทางไปร้องเรียน เรื่องเทศบาลบุกรุกที่ดินทำกิน ที่ทำเนียบรัฐบาลค่อนายกรัฐมนตรี... พร้อมนำหลักฐานในการถือครองที่ดิน มี นส. 3 สด. 1 และ ภบท. 6 ให้นายอาษา เมฆสวรรค์ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ดู ตลอดทั้งชี้แจงว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่ถูกต้อง ตามกฎหมายเรียบร้อย เป็นที่ดินแห่งสุดท้ายที่ใช้สำหรับทำกิน และเป็นมรดกที่บรรพบุรุษให้ พวกตนขอยืนยันความถูกต้อง (67 : 1, 12)

ตามรายงานข่าวนั้น ตัวแทนราษฎรคือนายอาดัม ไวกุทธิ และนายรชชยา ดั่งครา ได้ให้สัมภาษณ์ด้วยถ้อยคำที่รุนแรง กล่าวหาทั้งทางเทศบาลเมืองและเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งในรายงานข่าวว่า

"ตอนแรกที่เทศบาลนุกฤกษ์นั้น คนและราษฎรทั้งหมดได้ร้องเรียนต่อผู้ใหญ่บ้าน กำนัน แต่ถูกเป็นเลย จึงร้องเรียนมายังนายอำเภอเมืองสมัยนั้น แต่ไม่เป็นผล เช่นเดียวกัน ยังแถมถูกตะคอกใส่หน้าว่า "จะจ่ายให้ก็ได้ ไม่จ่ายให้ก็ได้ พวกมึงนั่นแหละที่มีความผิดฐานนุกฤกษ์ที่ดินของรัฐ" แจ้งให้จังหวัดทราบ และร้องเรียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2528 และนายกรัฐมนตรียุติในที่สุด

แต่ช่วงก่อนหน้าที่จะมีการเลือกตั้ง ส.ส. เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคมที่ผ่านมา ทางเทศบาลได้มีการประชุมผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ราษฎร ที่มีสิทธิหั่วเล คำบลดนาเคียน เพื่อชดเชยค่าข้าวเปลือกที่ไม่ได้ทำนา 1 ครั้ง (ปี) โดยจ่ายให้ในจำนวนไร่ละ 720 บาท เป็นเงิน 276,480 บาท เรื่องมันเลยเงียบไป แต่ไม่กี่วันทางเทศบาลได้โทรขุดค่อไปอีก

เมื่อประมาณต้นเดือนสิงหาคม 2529 ทางราษฎรได้รับหนังสือจากกรมการปกครองในหนังสือมีใจความว่า เทศบาลได้รับแจ้งจากอำเภอเมืองว่า ที่ดินบริเวณทุ่งท่าลาดมีประมาณ 3,000 ไร่ ซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่ใช่เป็นที่สาธารณะประโยชน์สำหรับประชาชน ทางเทศบาลจึงสร้างสวนสาธารณะในจำนวน 1,000 ไร่ จะกำหนดสร้างเสร็จในปี 2530 และที่สำคัญคือ เทศบาลได้จ่ายเงินชดเชยค่าที่ดินให้ราษฎรจำนวน 70 คน ในอัตราไร่ละ 720 บาท เรียบร้อย แสดงว่าทางเทศบาลได้จ่ายเงินครั้งนั้นเป็นค่าข้าว เทศบาลทำเรื่องหรือรายงานเท็จต่อกรมการปกครอง ว่าได้ชดเชยเป็นค่าที่ดินเมื่อปลายปี 2529 ราษฎรจำนวนมากได้เข้าแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.อ.เมือง และกับสจ.มาแล้วแต่ไม่เป็นผลประการใด จึงตัดสินใจไปทำเนียบรัฐบาล...

ผู้สื่อข่าวถามว่า เมื่อได้ดูหนังสือที่รองเลขาธิการฯ ได้ส่งการมาทางจังหวัดแล้ว ทางจังหวัดได้ส่งคนหรือเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงมายังนายร้อยทนายบอกว่า ไม่มีเลย

แหล่งข่าวระดับสูงเปิดเผยว่า เรื่องนี้แสดงว่าทางจังหวัดเก็บเรื่องไว้และการที่มททไทย ได้อนุมัติให้เทศบาลสร้างทุ่งท่าลาดในที่ว่างเปล่า ไม่ใช่เป็นที่ของประชาชนที่มีเจ้าของ และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน เมื่อหลักฐานต่าง ๆ ได้ปรากฏที่ทำเนียบทางทำเนียบต้องสั่งการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่มีทางมหาดไทยคงรู้เรื่องจริงทั้งหมดทางเทศบาลต้องโดนแน่" (65 : 12)

นอกจากนี้ นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้เขียนบทความลงในหนังสือพิมพ์ "เสียงราษฎร" ในกรณีด้วย กล่าวคือ

"ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เชิญชวนพวกผมซึ่งเป็น สส. ทั้ง ๑ คน ให้ร่วมกับทางจังหวัดสร้างที่พักผ่อนหย่อนใจในบริเวณทุ่งท่าลาดทั้งหมด ค่อยจากสวนสาธารณะที่เทศบาลกำลังดำเนินการสร้างอยู่

แต่พวกผมได้ปรึกษาหารือกันแล้ว ไม่สามารถจะรับได้ เพราะทรัพย์สินจะมีปัญหาเหมือนอย่างที่ดินเทศบาลกำลังมีปัญหาอยู่กับชาวบ้านเวลานี้ แม้ทางผู้ว่า จะอ้างว่าที่ดินเหล่านั้นเป็นที่ดินว่างเปล่า ไม่มีเจ้าของก็ตาม แต่พวกผมไม่กล้าเข้าไปดำเนินการตามข้อเสนอได้

โดยข้อเท็จจริงแล้ว การสร้างที่พักผ่อนหย่อนใจทุ่งท่าลาดเป็นเรื่องที่พวกเรา สส. ได้เขียนไว้ในนโยบายสมัยหาเสียงปี 2526 และก็ได้นำมาตรวจสอบเกี่ยวกับ เรื่องที่ดินซึ่งมีมติครองผู้ว่า อากร ทองธวัช ได้รู้เห็นด้วย แต่เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับราษฎรพวกเราก็ต้องหยุดโครงการ ไม่กล้าที่จะให้เกิดปัญหาโดยไม่จำเป็น

แต่ในเมื่อเทศบาลมีกำลังคนพร้อมที่จะบุกเบิกบุกเพื่อพัฒนาเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจก็ยอมทำได้ แล้วตั้งชื่อเป็นสวนสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อดุลยเดชวิกรมฯ ไม่ได้เสด็จมาทรงเปิดด้วยพระองค์เอง

ท่ามกลางการเรียกร้องขอความเป็นธรรมในที่ดินสวนสาธารณะแห่งนี้จากราษฎรที่เข้ามาหากินอยู่ ทางเทศบาลก็กล่าวรามมังคฆุลขอพระราชทานุญาตจากสมเด็จพระเจ้า

ผมเคยถึงท่านผู้ว่า เอนก สิทธิประศาสน์ ไปแล้วในเวลานั้น ผลที่ได้รับ เป็นเพียงจะให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ครอบครองที่ดินอยู่ในบริเวณนั้น แต่จนบัดนี้ราษฎรเหล่านั้นยังรอความหวังยังร้องเรียนร้องขอความเป็นธรรมต่อทางเทศบาล ทางจังหวัด และทำเนียบอยู่

ทราบข่าวว่าหากไม่เรียบร้อยในเร็ววันนี้ ก็คงจะร้องเรียนถึงสำนักพระราชวังก็ดี เหมือนกันทางสำนักพระราชวังจะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องสวนสาธารณะว่าความเป็นมาอย่างไรกันเสียที ฉะนั้นการที่ท่านผู้ว่า สุกศรี รัชต์ศรีทอง เสนอแนวทางการให้ สส. ทั้ง ๑ คน สร้างสวนสาธารณะเพิ่มเติมเข้าไปอีก พวกผมจึงไม่กล้ารับ เอาแค่เทศบาลแห่งเดียวเถอะ อย่างดีพวกผมไปผสมโรงกับคณะบริหารเทศบาลอีกเลย คิดว่าส่งสารพวกเรากลับมาหากพวกเรารอจริง อย่าได้ดึงเราไปร่วมกับคนที่มีความรู้สึกแตกต่างกันเลย

พวกเรา สส. นั้นเมื่อเห็นชาวบ้านได้รับความทุกข์เราไม่สบายใจแต่คนอื่น ๆ นั้นเห็นชาวบ้านทุกข์เขาก็กลับมีความสุข นี่แหละท่านผู้ว่า ครับ ที่เป็นสาเหตุหนึ่งของที่มาแห่งความเดือดร้อน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช" (๒๘ : ๓)

สำหรับปฏิกริยาจากทางจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีการชี้แจงว่า เทศบาลเมือง นครศรีธรรมราชได้ขอให้จังหวัดดำเนินการขออนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ เทศบาลทำกิจการนอกเขต (๘๘ : ๑) โดยทางเทศบาลจะทำการประสานงานกับประชาชน ในพื้นที่

ในกรณีดังกล่าว ปรากฏว่า เทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชได้ทำความตกลงกับผู้เสียหาย โดยมีตัวแทนราษฎร และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลนาเคียนเข้าร่วมในการตกลง สามารถสรุปได้ว่า

1. ที่ดินที่เทศบาลกันไว้ทำสวนสาธารณะส่วนใดที่เคยหักเป็นที่ทำกินให้ราชการจ่ายเงิน ชดเชยให้ ค่าชดเชยที่ทำกินให้จังหวัด อำเภอ เทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการ ร่วมกันพิจารณา
2. เทศบาลจะยกหลักเขตเนื้อที่ซึ่งกันไว้เป็นส่วนสาธารณะในวันที่ 28 เมษายน 2529 โดยกรรมการร่วมกันดำเนินการ
3. ราษฎรจะไม่เข้าทำนาในที่ดินในเขตที่จะปรับปรุงเป็นสวนสาธารณะ นายกำ รับภาระที่จะชดเชยค่าข้าวสำหรับฤดูกาลนี้
4. สำหรับการชดเชยค่าทำนาฤดูกาลนี้ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการ ที่เป็นตัวแทนราษฎรพิจารณาตัดสินตามความเหมาะสม (70 : 1)

นอกจากนี้ จากการประชุมสภาตำบลนาเคียน คณะผู้บริหารเทศบาลเมือง นครศรีธรรมราช โดยนายกเทศมนตรีได้เข้าร่วมทำความตกลง ซึ่งตัวแทนชาวนาได้เสนอให้ ทางเทศบาลช่วยชดเชยค่าข้าวไร่ละ 50 ถัง (71 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. ควรมีกรรมการของสภาตำบลและตัวแทนชาวนา เพื่อหาพื้นที่ที่ทำนาจริง ๆ ว่า มีจำนวนเท่าไร
2. เรื่องชดเชยค่าข้าว ต้องนำเข้าไปประชุมเทศบาลก่อน ถ้าที่ประชุมเทศบาล อนุมัติจะชดเชยราคาให้ภายใน 1 เดือน
3. สำหรับผู้มีเอกสารสิทธิ์ต่าง ๆ ในบริเวณดังกล่าว จะต้องรวบรวมหลักฐาน เพื่อขอค่าชดเชยค่าที่ทำกินจากจังหวัดต่อไป

เมื่อเรื่องดังกล่าวมาถึงจังหวัดก็ได้มีการตั้งคณะกรรมการตีราคาค่าชดเชยที่ดินขึ้น (72 : 1) จากนี้ยังได้มีการดำเนินการจากเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราชในการขออนุมัติ ทำกิจการนอกเขตเทศบาล และได้รับอนุญาตให้เทศบาลดำเนินการได้ (73 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ทั้งนี้มีการอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทย และจังหวัดนครศรีธรรมราชตามลำดับ
ส่งผลทำให้เทศบาลเมืองสามารถดำเนินการได้ตามโครงการ

โดยสรุป การดำเนินการของเทศบาลเมือง ภายใต้การบริหารของกลุ่ม "เกตุชาติ"
จะได้รับการต่อต้านจากนักการเมืองฝ่ายตรงข้าม ซึ่งหมายถึงนักการเมืองพรรคประชาธิปัตย์
ดังที่นิติกรเทศบาลเมืองได้ตั้งข้อสังเกตว่า "ประชาธิปัตย์ขัดขวางกิจกรรมเทศบาลทุกราย" (74)

อย่างไรก็ตาม เมื่อมองในอีกแง่มุมหนึ่ง คือ จากด้านของพรรคประชาธิปัตย์
ก็เป็นกรมองจากจุดยืนอีกด้านหนึ่ง กล่าวคือ "เทศบาลทำผิดระเบียบ บุกรุกที่ชาวบ้าน มีการ
ข่มขู่ชาวบ้าน เลือกตั้งเทศบาลไร้กลโกง ย้ายคน ขนจากอำเภอหัวไทร เขาแท้ไม่ได้" (75)

แต่จากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของอำเภอเมือง พบว่าบริเวณทุ่งท่าลาด
เป็นที่กว้างขวางเปล่า มีการจับจองเป็นบางส่วน บางส่วนขออนุญาต นส.3 เทศบาลทำโครงการ
ลงมือก่อนที่จะดำเนินการขออนุมัติ แล้วทำย้อนหลัง ได้รับการคัดค้านโดยหัวหน้าคณะของพรรค
ประชาธิปัตย์ พวกที่ร้องเรียนได้รับการยุบปลุกปั่นจากนักการเมือง โจมตีว่าขาดเครดิต
แต่ "จริง ๆ แล้วตอบแทนเกินราคาประเมิน" (76) ดังนั้นจึงเป็นการ "เอารัฐเป็น
เครื่องมือ" (76)

การต่อสู้ในกรณีทุ่งท่าลาดนี้ มีลักษณะของการช่วงชิงความนิยมจากประชาชน
เป็นสำคัญเนื่องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ก็มี
ความต้องการในการสร้างสวนสาธารณะโดยการ "เอางบฯ พัฒนา 1 ล้านบาท มาทำสวน
สาธารณะที่หัวอิฐ แต่ไม่ประสบผล" (76)

ภาพรวมของการเมืองท้องถิ่นในเมืองนครศรีธรรมราช

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการจัดการขอขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราช
หรือกรณีทุ่งท่าลาด ล้วนแต่มีความขัดแย้งทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น ดังที่
ปลัดอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชท่านหนึ่ง ได้ตั้งข้อสังเกตว่า "นครมีทั้งการเมืองไม่ไม่ได้
เรื่องของพรรคทั้งไม่ขาด เป็นเรื่องของการเมือง" (50)

ในการพิจารณาที่ยังเสียงประชามติ เพื่อขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชนั้น ก็มีตัวแทนของพรรคการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวอย่างชัดเจน ดังที่ผู้ใหญ่มานู 1 คำบล โห้เสด็จ ได้ให้ข้อมูลว่า "หวัคะแนน เขามาพูด" (77) และตัวแทนของพรรคประชาธิปัตย์ ก็ยอมรับว่าพรรคมีส่วนร่วมในการรณรงค์ทางการเมืองในประเด็นนี้ กล่าวคือ

กำนัน ผู้ใหญ่มานู ที่ไม่เห็นด้วย เคยเป็นหวัคะแนนประชาธิปัตย์ กำนัน ผู้ใหญ่มานู ที่เห็นด้วย เคยเป็นหวัคะแนนเทศบาล (กิจสังคม) ประชาธิปัตย์ กิจสังคม ชัดแย้งทางความคิด ก็หาเสียงไม่เห็นด้วย ไม่ต้องมาลงคะแนน (75)

ผู้นำในท้องถิ่นก็ยอมรับถึงการที่มีตัวแทนของพรรคการเมือง หรือหวัคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ดังที่กำนันคำบลนาเคียนได้กล่าวว่า "หวัคะแนนมีมาชักจูงใจ ห้ามชาวบ้านไปใช้สิทธิ์" (78) ทางเทศบาล เมืองก็ยอมรับถึงความชัดเจนทางการเมืองที่แสดงออกมาในการพิจารณาขยายเขตเทศบาล

ประชาธิปัตย์ไม่ได้ชัดเจน ไม่อยากแค่นี้ชัดเจน เขาแย้งว่าผู้บริหารเทศบาลไม่ได้ชาวบ้านเลยไม่อยากให้ขยาย ถ้าจะทำอะไรในเขตเทศบาล เขาต้องดำเนินการไว้ก่อน เพราะผลที่แพ้ในเขตเทศบาลยังไม่หาย (49)

ส่วนนิสิตเทศบาลเมือง ได้ให้ความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ดังนี้

หวัคะแนนเข้ามาเกี่ยวข้องกับพอสมควร ประชาธิปัตย์ไม่สนับสนุนให้มีการขยายเขต เพราะกลัวว่า นายกา จะมีพระเดชพระคุณ กลัวว่าทางนี้จะไปคุมเสียง ขมิ้นกับปูน สัมพันธ์ นายกา สร้างความเจริญจะต่อต้านต่างคนต่างจะชิงเด่นจะไม่ร่วมสังฆกรรม (74)

ในการนี้ นายอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชได้สรุปประเด็นดังกล่าวว่า ความล้มเหลวของการขยายเขตเทศบาล เมืองมีสาเหตุทางการเมือง คือ

1. ไม่ถูกกับนายกเทศมนตรี ประชาธิปัตย์ต้องการโจมตี
2. เขาไม่สนับสนุนในทุกกรณี ของเทศบาล เป็นตัวบุคคล (48)

ดังนั้น การมองประเด็นการขยายเขตเทศบาล เมืองนครศรีธรรมราชในทางการเมือง จึงเป็นการมองถึงความขัดแย้งระหว่างพรรคการเมือง ในการที่จะช่วงชิงความนิยมจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อการครอบครองฐานคะแนนเสียงในการเลือกตั้งทุกระดับ ทั้งนี้ก็เพื่อการได้มาซึ่งอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นสำคัญ